www.pwc.pl

Alert Regulacji Bankowych

Co nowego w Warszawie, Brukseli i Bazylei – zmiany regulacyjne w okresie od 1 maja 2019 r. do 31 lipca 2019 r.

Warszawa, Wrzesień 2019 r.

pwc

Spis treści

Polska **5**

Finał prezydenckiej ustawy frankowej bez Funduszu Konwersji **5**

W oczekiwaniu na rozstrzygnięcie TSUE **5**

Obligatoryjna dematerializacja wszystkich akcji zgodnie z nowelą Kodeksu spółek handlowych **6**

Zmiany w ustawie o ofercie publicznej zachęcające do długoterminowego zaangażowania akcjonariuszy **7**

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe dotyczący zgody konsumenta na zmianę wierzyciela hipotecznego **8**

Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie **8**

Najnowsze zmiany w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym rozstrzygają kwestię komitetów audytu w oddziałach instytucji kredytowych **10**

Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu .. **10**

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków organizacyjnych i technicznych dla podmiotów świadczących usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz wewnętrznych struktur organizacyjnych operatorów usług kluczowych **11**

Komunikat Urzędu KNF w sprawie zwolnienia z tzw. opcji *fallback* **12**

Stanowisko UKNF dotyczące identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości **13**

Komunikat UKNF w sprawie publikacji Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu **13**

Stanowisko UKNF w sprawie metody wyznaczania wskaźników referencyjnych oraz ciągłości WIBOR **13**

Stanowisko UKNF w związku z ryzykiem opóźnienia w dostosowaniu polskiego porządku prawnego do rozporządzenia w sprawie prospektu **14**

Stanowisko UKNF w sprawie wejścia w życie instytucji agenta emisji **15**

UKNF przedstawia obowiązki depozytariuszy funduszy inwestycyjnych w wybranych aspektach ich działalności **16**

KNF wprowadza bezterminowy zakaz oferowania klientom detalicznym inwestycji w opcje binarne **16**

KNF wprowadza dodatkowe wymogi przy oferowaniu klientom detalicznym kontraktów na różnicę (CFD) **17**

Stanowisko UKNF w sprawie dystrybucji ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym **17**

Projekt zmian rozporządzenia w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego **18**

Stanowisko UKNF w sprawie zasad realizacji przez osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane obowiązków notyfikacyjnych wynikających z art. 19 rozporządzenia MAR **18**

W nadchodzących okresach przed sektorem bankowym stoi szereg wyzwań o charakterze makroekonomicznym, regulacyjnym i strukturalnym – UKNF opublikował raport nt. sytuacji sektora bankowego w 2018 roku **19**

Wyniki stress testów sektora bankowego 20

Wyzwania stojące przed sektorem 20

KNF opublikowała dane kwartalne domów maklerskich za I kwartał 2019 r. **21**

Zastępca Przewodniczącego KNF Rafał Mikusiński przedstawił na XIV Forum Funduszy Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami kierunki rozwoju oraz obecną sytuację na polskim rynku kapitałowym 21

Europa 22

Komisja Europejska (European Commission) 22

Pakiet regulacji bankowych opublikowany w unijnym Dzienniku Urzędowym 22

Publikacja regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego 23

Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie zgłaszania informacji niefinansowych związanych z klimatem 23

Europejski Bank Centralny (ECB, European Central Bank) 25

Europejski Bank Centralny zakończył prace nad podręcznikiem modeli wewnętrznych banków 25

Europejski Bank Centralny będzie analizował przygotowanie banków w zakresie reform referencyjnych stóp procentowych i stosowania stóp wolnych od ryzyka 25

SRB uzupełnia politykę MREL w kontekście nowego pakietu regulacji bankowych 26

EBA (European Banking Authority) 27

Projekt Regulacyjnego Standardu Technicznego związanego z metodą standardową dla ryzyka kredytowego kontrahenta 27

Konsultacje wytycznych dotyczących procesu przyznawania i monitorowania kredytów 27

Kształtuje się podejście nadzorcze w zakresie wymogów CRR 2.0 dotyczących ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta 28

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował opinię dotyczącą elementów uwierzytelniania klientów zgodnie z PSD2 29

Konsultacje w sprawie metodologii ustalania średniego ważonego terminu zapadalności płatności wynikajacych z umowy w ramach transzy dla transakcji sekurytyzacji 30

Finalny projekt zmian wykonawczych standardów technicznych dotyczących sprawozdawczości nadzorczej 30

Propozycja metodyki przeprowadzenia ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych 31

Sprawozdanie z prac EUNB w zakresie zwiększenia wiarygodności modeli IRB 31

Europejskie Urzędy Nadzoru publikują zalecenia dotyczące nadzoru nad detalicznymi usługami finansowymi świadczonymi transgranicznie 32

ESMA (European Securities and Markets Authority) 33

ESMA przeprowadziła konsultacje dotyczące zmiany głównych indeksów pod rozporządzeniem CRR 33

ESMA rozpoczyna udostępnianie zaktualizowanych rocznych obliczeń dotyczących przejrzystości instrumentów kapitałowych 33

Wymogi przejrzystości przedtransakcyjnej dla towarowych instrumentów pochodnych 34

Konsultacje w zakresie limitów i zarządzania pozycją w towarowych instrumentach pochodnych 34

ESMA aktualizuje opinię na temat obliczania wielkości rynku towarowych instrumentów pochodnych 35

Konsultacje w zakresie wprowadzenia nowej kategorii dla centralnych kontrahentów z krajów trzecich (TC-CCP) oraz spełniania odpowiednich wymogów regulacyjnych i opłat ponoszonych przez TC-CCP 35

Zmienione oświadczenie w sprawie zobowiązań w obrocie akcjami (STO) w przypadku bezumownego Brexitu 36

Charakterystyka częstych aukcji wsadowych (FBA) 36
Konsultacje w zakresie wymogów funkcji zgodności pod MiFID II 37
ESMA publikuje otrzymane odpowiedzi w ramach konsultacji EMIR 2.2 37
ESMA publikuje pismo przesłane do Komisji Europejskiej w sprawie interpretacji wyłączenia pozycji zabezpieczających do obliczania progów rozliczeniowych 37
Konsultacje w sprawie ujawnień zgodnie z rozporządzeniem w sprawie prospektów emisyjnych 38
Konsultacje ESMA dotyczące zjawiska wywierania presji na krótkoterminowe wyniki (short-term pressure) 38
EURIBOR zgodny z rozporządzeniem w sprawie wskaźników referencyjnych (BMR) 39
ESMA publikuje tłumaczenie Wytycznych dotyczących pozaistotnych wskaźników referencyjnych w rozumieniu rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych 39

Świat 40

Rada Stabilności Finansowej (FSB, Financial Stability Board) 40

Rada Stabilności Finansowej rozpoczęła publiczne konsultacje w sprawie ujawnień związanych z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją 40
Ocena wpływu reform regulacji finansowych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) 40
Jednodniowe stopy referencyjne wolne od ryzyka: Podręcznik użytkownika 41

Komitet Bazylejski (BCBS, Basel Committee for Banking Supervision) 42

Raport z postępów we wdrażaniu reformy Bazylea III 42
Komitet Bazylejski zmienia podejście do sposobu uwzględniania instrumentów pochodnych rozliczanych na rzecz klientów w kalkulacji wskaźnika dźwigni 42
Komitet Bazylejski oraz IOSCO przedłużają o rok implementację wymogów związanych z depozytem zabezpieczającym dla instrumentów pochodnych nie rozliczanych centralnie 43
Konsultacje IIA w sprawie aktualizacji modelu trzech linii obrony 43
Podsumowanie przeglądu stosowanych praktyk oraz metod w zakresie Filara II 44

Kontakty do autorów Alertu Regulacji Bankowych 45

Polska

Finał prezydenckiej ustawy frankowej bez Funduszu Konwersji

17 lipca br. Prezydent podpisał uchwaloną przez Sejm w dniu 4 lipca 2019 r. ustawę o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy oraz niektórych innych ustaw. **W toku prac legislacyjnych wykreślono budzące największe kontrowersje przepisy dotyczące tzw. Funduszu Konwersji, który miał skłaniać banki do zamiany zobowiązań opartych na walutach obcych na złotowe kredyty hipoteczne**. Rozwiązanie w ramach Funduszu Konwersji zakładało redystrybucję niewykorzystanych w ciągu 6 miesięcy środków wpłaconych przez bank pomiędzy innych kredytodawców, którzy wnieśli wpłaty na Funduszu Konwersji za ten okres oraz wystąpili o przyznanie środków na wsparcie dobrowolnej konwersji. Przedstawiciele środowiska bankowego zwracali uwagę, że taki mechanizm nagradza banki, które agresywnie udzielały kredytów mieszkaniowych w walutach obcych klientom o słabszej sytuacji finansowej, karząc te banki, które najlepiej zarządzały ryzykiem kredytowym. Pojawiły się również oskarżenia o dyskryminację inwestorów zagranicznych i niedozwoloną pomoc publiczną (wobec planów zwolnienia z obowiązku dokonywania wpłat na Fundusz Konwersji dla banków z wdrożonym planem naprawy lub programem postępowania naprawczego).

Pozostawiono natomiast Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, liberalizując dotychczasowe zasady korzystania ze środków tego Funduszu (obniżenie relacji zobowiązania kredytowego do dochodów z dotychczasowych 60% do 50%) oraz zwiększając dostępną kwotę oraz okres wsparcia (odpowiednio z 1,5 tys. zł do 2 tys. zł, a okres pomocy z 18 miesięcy do 36 miesięcy). Spłata pomocy (nieoprocentowanej) będzie rozłożona na 12 lat z dwuletnim okresem karencji. Jednocześnie terminowa spłata 100 rat pozwoli na umorzenie kolejnych 44 rat. Wprowadzono również możliwość umorzenia rat w nadzwyczajnej sytuacji życiowej oraz możliwość odwołania do Rady Funduszu w przypadku odmownej decyzji banku. Rozszerzono ponadto katalog celów kredytu (np. na remont) oraz doprecyzowano postępowanie wobec osób, których umowa kredytowa została wypowiedziana po złożeniu wniosku o wsparcie.

Finalny kształt budzącej wiele kontrowersji ustawy nie zmniejsza ryzyka prawnego dla banków posiadających znaczące portfele kredytów walutowych. Banki czekają na skierowany przez Warszawski Sąd Okręgowy wniosek do Trybunału Sprawiedliwości UE o rozstrzygnięcie w sprawie związanej z umową kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego.

Przepisy ustawy będą obowiązywać od 1 stycznia 2020 roku.

Więcej:

Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy oraz niektórych innych ustaw

W oczekiwaniu na rozstrzygnięcie TSUE

Banki czekają na skierowany przez Warszawski Sąd Okręgowy wniosek do Trybunału Sprawiedliwości UE (TSUE) o rozstrzygnięcie w sprawie związanej z umową kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego. W ramach procedury, w maju b.r. została sformułowana **opinia rzecznika generalnego TSUE**, która jest bardzo korzystna dla kredytobiorców i stanowi, że klauzule dotyczące przeliczania walut są abuzywne i nie obowiązują klientów. Jeśli bank i klient nie uzgodnią wspólnie sposobu uzupełnienia luki powstałej wskutek usunięcia klauzuli abuzywnej, kredyt stanie się zobowiązaniem w złotych z oprocentowaniem bazującym na stawce LIBOR CHF. Jeżeli rozstrzygnięcie TSUE będzie zbieżne z opinią rzecznika generalnego, będzie to miało wiele implikacji dla banków, trudnych aktualnie do precyzyjnego określenia (w tym rachunkowych i podatkowych). Rodzi to kolejne wyzwania i ryzyka prawne.

Jak podkreślono, zgodnie z unijną dyrektywą o nieuczciwych warunkach umownych usunięcie niedozwolonej klauzuli powinno służyć nie tylko przywróceniu równowagi kontraktowej, ale także odstraszaniu przed stosowaniem nieuczciwych klauzul (przy czym uczciwość fragmentów umowy powinno oceniać się na dzień podpisania kontraktu, a skutki uznania ich za niedozwolone na moment rozstrzygnięcia sprawy).

Według informacji podanych przez Puls biznesu, jeżeli rozstrzygnięcie TSUE będzie zbliżone do majowej opinii rzecznika generalnego TSUE, banki mogą stracić nawet 60 mld zł.

Więcej:

Opinia Rzecznika Generalnego TSUE

Obligatoryjna dematerializacja wszystkich akcji zgodnie z nowelą Kodeksu spółek handlowych

19 lipca br. Sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw. Projekt wprowadza obligatoryjną dematerializację akcji na okaziciela i akcji imiennych spółek akcyjnych i spółek komandytowo-akcyjnych, które dotychczas nie podlegały obowiązkowej dematerializacji, co w praktyce wyeliminuje dotychczasowy podział na akcje imienne i akcje na okaziciela.

Warto przypomnieć, że prawo polskie zawierało już wcześniej podstawy dla fakultatywnej dematerializacji w odniesieniu do notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych obligacji, bankowych papierów wartościowych oraz niepublicznych certyfikatów inwestycyjnych, brak było jednak analogicznych rozwiązań dla instrumentów nienotowanych.

Nowe przepisy zobowiązują do rejestracji akcji spółki niebędącej spółką publiczną w rejestrze akcjonariuszy prowadzonym przez podmiot, który na podstawie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi jest uprawniony do prowadzenia rachunków papierów wartościowych. Zgodnie z projektem, spółki niepubliczne będą mogły dokonać wyboru bądź reżimu spółki niepublicznej (rejestr akcji prowadzony przez podmioty uprawnione tj. banki lub domy maklerskie) bądź reżimu spółki publicznej (rejestracja w KDPW w systemie dwustopniowym, w którym rejestruje się akcje dla danego emitenta, a nie poszczególnych akcjonariuszy). Wybór podmiotu rejestrowego będzie wymagał uchwały WZA. Podmioty rejestrujące będą obowiązane do badania treści i formy dokumentów uzasadniających dokonywane wpisy oraz do informowania o tych wpisach zarówno spółki jak i osoby żądającej wpisu. Jednocześnie dopuszczono by rejestr akcjonariuszy mógł być prowadzony w rozproszonej i zdecentralizowanej bazie danych, co otwiera możliwość wykorzystania nowoczesnej technologii rejestrów rozproszonych (blockchain).

Wprowadzono również imienne świadectwo rejestrowe (dokument o czasowej ważności), który będzie potwierdzał uprawnienia wynikające z posiadanych akcji.

Zgodnie z uzasadnieniem, wprowadzane do Kodeksu spółek handlowych zmiany mają na celu przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy i unikaniu opodatkowania poprzez zwiększenie przejrzystości i dostępności administracji podatkowej do informacji o udziałowcach spółek akcyjnych oraz komandytowo-akcyjnych.

Większość przepisów ustawy ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. Spółki zostały zobowiązane do pięciokrotnego wezwania akcjonariuszy do złożenia dokumentów akcji w spółce oraz do udostępnienia informacji o wezwaniu na stronie internetowej.

Więcej:

Przebieg procesu legislacyjnego

Projekt ustawy

Zmiany w ustawie o ofercie publicznej zachęcające do długoterminowego zaangażowania akcjonariuszy

Na początku sierpnia do Sejmu wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (projekt z 26 kwietnia 2018 roku, numer UC130).

Projekt ma na celu implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/828 z dnia 17 maja 2017 r. w zakresie zachęcania akcjonariuszy do długoterminowego zaangażowania (*Shareholders Rights Directive* II, dalej: SRDII) oraz ma służyć zapewnieniu stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu emisyjnego (*Prospectus Regulation*).

Implementowane rozwiązania mają na celu wzmocnienie roli akcjonariuszy w ramach sprawowanego przez nich nadzoru korporacyjnego nad spółką publiczną oraz zwiększenie przejrzystości stosunków prawnych między spółkami a inwestorami m.in. poprzez:

- Ułatwienie identyfikacji wszystkich akcjonariuszy spółki - w projekcie ustawy nie zdecydowano się na skorzystanie z przewidzianego w SRDII wyłączenia identyfikacji akcjonariuszy posiadających nie więcej niż 0,5% akcji lub praw głosu, argumentując, że nawet 0,5% udziałów w przypadku niektórych spółek może stanowić istotną część całości akcjonariatu danej spółki, a niemożność ich identyfikacji pozbawiałaby spółkę dostępu do całościowej informacji o akcjonariacie oraz ograniczyłaby efektywność wprowadzanych programów lojalnościowych zachęcających do długoterminowego inwestowania;
- Nałożenie na inwestorów instytucjonalnych oraz podmioty zarządzające aktywami obowiązków opracowania i upubliczniania swojej polityki zaangażowania w spółkę oraz obowiązków informowania o sposobach realizacji tej polityki (w tym informacji w jaki sposób działają oni w najlepszym długoterminowym interesie inwestora);
- Uregulowanie zasad działania tzw. doradców inwestorów/ pełnomocników w związku z głosowaniem;
- Przyznanie akcjonariuszom prawa do głosowania nad polityką wynagrodzeń spółki oraz nad okresowymi sprawozdaniami z realizacji tej polityki.

Nowe uprawnienia umożliwią akcjonariuszom efektywniejszą kontrolę nad zarządami, w tym ograniczenie podejmowania przez te zarządy ryzykownych i krótkowzrocznych decyzji.

W ramach przyjętych rozwiązań znalazły się również zapisy zapewniające prawidłowe stosowanie rozporządzenia w sprawie prospektu emisyjnego, zakładające zwiększenie uprawnień Komisji Nadzoru Finansowego jako właściwego organu do celów nadzorowania przestrzegania przepisów i wypełniania obowiązków określonych w rozporządzeniu (prawo do sprawowania nadzoru, nakładania sankcji administracyjnych i publikowania informacji o ich nałożeniu na stronie internetowej KNF.) Zmiany zakładają również uchylenie obecnej definicji oferty publicznej, która umożliwiała dokonywanie bez prospektu wielokrotnych ofert publicznych skierowanych do mniej niż 150 osób, w krótkich odstępach czasu, co w praktyce powodowało oferowanie papierów wartościowych bez prospektu praktycznie nieograniczonemu kręgowi adresatów. Miało to miejsce np. w przypadku wielokrotnych emisji dokonywanych przez spółkę GetBack S.A. mających znamiona omijania przepisów dotyczących oferty publicznej. Nowelizowana ustawa będzie odwoływała się w tym zakresie do bezpośrednio obowiązujących przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektów emisyjnych.

Planuje się, że większość przepisów ustawy wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (za wyjątkiem m.in. przepisów zobowiązujących KNF do prowadzenia ewidencji akcji, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. oraz zmian w ustawie Kodeks spółek handlowych dotyczących wykonywania prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej oraz zmian w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi dotyczących m.in. identyfikacji akcjonariuszy oraz przekazywania informacji akcjonariuszom i ułatwiania wykonywania praw akcjonariuszy, które mają wejść w życie z dniem 3 września 2020 r.)

Więcej:

Przebieg procesu legislacyjnego

Projekt ustawy

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe dotyczący zgody konsumenta na zmianę wierzyciela hipotecznego

12 czerwca br. do Sejmu wpłynął poselski projekt zmian do ustawy Prawo bankowe. Projektowana nowelizacja ma na celu przywrócenie funkcjonującej w ustawie Prawo bankowe do marca b.r. konieczności uzyskania przez bank zgody konsumenta na zmianę wierzyciela hipotecznego (przywrócenie w art. 95 ust. 5 Prawa Bankowego zwrotu „i przeniesienia hipoteki w związku ze zbyciem wierzytelności bankowej", uchylonego nowelizacją ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowanych depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 17 stycznia 2019 r.).

Zgodnie z uzasadnieniem wnioskodawców, projekt „przywraca normalność w relacjach konsumenta z bankiem" i ma na celu zabezpieczenie interesów konsumentów przed sprzedażą (bez ich zgody) wierzytelności przez bank na rzecz podmiotu niebankowego.

Projektowane zmiany zostały jednak ocenione negatywnie zarówno przez środowisko bankowe, jak i Europejski Bank Centralny. Związek Banków Polskich podkreślił, że „nowelizacja zmierza do przyznania właścicielom nieruchomości obciążonych hipotecznie uprawnień, których wcześniej oni nie posiadali", argumentując, że z uchylonego w styczniu b.r. art. 95 ustawy Prawa bankowego nie wynikał wymóg uzyskiwania zgody właściciela obciążonej nieruchomości na jej przeniesienie. Związek Banków Polskich wskazał również, że przepisy Kodeksu cywilnego (art. 509) nie uzależniają skuteczności cesji wierzytelności od zgody dłużnika.

Również Europejski Bank Centralny w opinii z 9 sierpnia br. (CON/2019/29) wskazał, że projektowana ustawa ograniczy zbywanie wierzytelności hipotecznych oraz utrudni sekurytyzację i emisję listów zastawnych.

Więcej:

Przebieg procesu legislacyjnego

Projekt ustawy

Opinia ECB

Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie

2 lipca br. do Sejmu wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie. Zmiany obejmą m.in. kodeks cywilny, kodeks postępowania cywilnego, ustawę o kredycie konsumenckim, prawo bankowe oraz ustawę o krajowych kasach spółdzielczo-oszczędnościowych, kodeks karny, a także ustawę o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Najważniejsze projektowane zmiany obejmą:

- Wprowadzenie zakazu pobierania odsetek za okres pozostały do zakończenia okresu, na który zgodnie z umową została udzielona pożyczka pieniężna zawierana z osobą fizyczną (niezwiązana bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby) w sytuacji wcześniejszej spłaty tej pożyczki;

- **Dalsze zaostrzenie limitu kosztów pozaodsetkowych**, które w pierwszym i kolejnych latach nie będą mogły przekroczyć 10% (wobec dotychczasowego poziomu 25% oraz 30%), a łączne koszty pozaodsetkowe w całym okresie kredytowania zostaną ograniczone do 75% wartości kredytu (wobec obecnego limitu na poziomie 100%);
- Wprowadzenie ograniczenia całkowitych kosztów udzielenia świadczenia pieniężnego również w stosunku do innych umów niż kredyt konsumencki;
- Wprowadzenie nieważności umowy, w której osoba fizyczna zobowiąże się do przeniesienia własności nieruchomości służącej zaspokojeniu jej potrzeb mieszkaniowych w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z tej lub innej umowy niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby;
- Ograniczenie zjawiska rolowania kredytów poprzez wprowadzenie zasady kalkulacji limitu maksymalnych kosztów pozaodsetkowych kredytu w stosunku do pierwszego udzielonego kredytu (w przypadku kredytów udzielanych w okresie do 120 dni od wypłaty pierwszego kredytu); ograniczenie będzie obowiązywać zarówno kredytodawcę, jak i podmioty z nim powiązane;
- Wprowadzenie obowiązkowej weryfikacji oświadczeń o dochodach i wydatkach przez firmy pożyczkowe;
- **Objęcie nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego instytucji pożyczkowych** – nadzór KNF będzie obejmował m.in. badanie zgodności działania firm pożyczkowych z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim, nakładanie kar za naruszenie przepisów ww. ustawy (do 15 mln złotych), wykreślanie z rejestru firm pożyczkowych; w ramach sprawowanego nadzoru KNF będzie mogła wydawać zalecenia, jak również żądać przedstawienia informacji na temat sposobu realizacji innych niż informacyjne obowiązków; projekt przewiduje również wnoszenie przez instytucje pożyczkowe wpłat na pokrycie kosztów nadzoru.

Zgodnie z uzasadnieniem, projekt ma na celu „podjęcie kompleksowych i skoordynowanych działań na gruncie prawa karnego, jak i poprzez ingerencję w stosunki cywilnoprawne, ukierunkowanych na zlikwidowanie patologii udzielania pożyczek o charakterze lichwiarskim". Projektodawcy argumentują, że pomimo wprowadzonych w ostatnim czasie licznych zmian w ramach tzw. „pakiety antylichwiarskiego", w dalszym ciągu występują nadużycia i próby omijania przepisów.

W związku z projektowanymi przepisami, środowisko bankowe wyraziło obawy, że wskutek dalszego zaostrzenia limitu kosztów pozaodsetkowych mogą wystąpić problemy z rentownością szeregu produktów bankowych z uwagi na brak możliwości odzwierciedlenia realnych kosztów operacyjnych związanych z udzielaniem oraz obsługą pożyczek i kredytów, kosztów zabezpieczenia ryzyka oraz kosztów finansowania. Już w obecnym stanie prawnym z uwagi na środowisko niskich stóp procentowych oraz wysoką skalę obciążeń regulacyjnych i podatkowych, szereg banków ma problemy z rentownością, które mogą się jeszcze pogłębić. Dodatkowo projektowane zapisy dotyczące kalkulacji limitu maksymalnych kosztów pozaodsetkowych w stosunku do pierwszego udzielonego kredytu, stawiają w niekorzystnej sytuacji banki, które już posiadają relację z klientami w przypadku udzielenia w przeciągu 120 dni kredytu ratalnego na małą kwotę oraz kredytu gotówkowego.

Projekt wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej. Przewidziano 6-miesięczny okres przejściowy.

Więcej:

Projekt ustawy

Przebieg procesu legislacyjnego

Najnowsze zmiany w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym rozstrzygają kwestię komitetów audytu w oddziałach instytucji kredytowych

1 sierpnia 2019 r. Prezydent RP podpisał uchwaloną na posiedzeniu Sejmu w dniu 19 lipca br. ustawę o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw. Główne zmiany dotyczą zastąpienia obecnego organu nadzoru publicznego (Komisji Nadzoru Audytowego, KNA) odrębnym organem nadzoru o statusie państwowej osoby prawnej (Polską Agencją Nadzoru Audytowego), która zostanie wyposażona w nowe narzędzia nadzorcze, dochodzeniowe i sankcyjne w odniesieniu do usług objętych standardami wykonywania zawodu świadczonych przez biegłego rewidenta w imieniu firmy audytorskiej, wykonywanych zarówno w jednostkach zaufania publicznego (JZP), jak i jednostkach nie będących JZP.

Zmiany stanowiły reakcję na występujące trudności KNA w zakresie realizacji powierzonych jej ustawowo zadań wskutek m.in. braku odpowiednich narzędzi oraz trudności w pozyskaniu odpowiednio wykwalifikowanej kadry, skutkujące opóźnieniami w realizacji planów kontroli.

Nowelizacja zamknęła również dyskusje na temat obowiązku posiadania przez oddziały instytucji kredytowych komitetu audytu. **Nowo dodane przepisy przewidują uznanie za spełnienie obowiązku powołania komitetu audytu przez oddział instytucji kredytowej i oddział banku zagranicznego oraz główny oddział i oddział zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji, jeżeli jednostka macierzysta (centrala) ww. oddziału powoła komitet ds. audytu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 dyrektywy 2006/43/WE.** Do takich organów nie będą miały zastosowania również przepisy dotyczące składu komitetu audytu, niezależności jego członków oraz zadań komitetu audytu (uznano, że warunki dotyczące komitetu audytu, jakie muszą one spełnić w państwie członkowskim, można uznać za analogiczne do tych obowiązujących w Polsce, a ich egzekwowaniem będzie zajmował się organ nadzoru publicznego z państwa siedziby tych jednostek).

Więcej:

Ustawa o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw

Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano w dniu 4 lipca projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy sprowadzają się do pełnego i prawidłowego wdrożenia do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (tzw. IV Dyrektywa AMLCT), zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE. Do głównych zmian należy zaliczyć:

- rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do wymiany informacji pomiędzy instytucjami obowiązanymi wchodzącymi w skład grupy,
- zwolnienie określonych podmiotów z tajemnicy dotyczącej przekazania informacji jednostce analityki finansowej lub innym właściwym organom poprzez rozszerzenie ich katalogu o podmioty prowadzące działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- wprowadzenia obowiązku spełniania kryteriów kompetencji i reputacji przez beneficjentów rzeczywistych podmiotów wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu

pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych podmiotach oraz wprowadzenie sankcji za niedopełnienie tego obowiązku,

- dodanie przepisów zapobiegających sytuacjom, w których osoby będące beneficjentami rzeczywistymi podmiotów wykonujących działalność wymienioną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. d dyrektywy 2015/849, a także osoby zajmujące kierownicze stanowiska w takich podmiotach, były osobami karanymi,
- rozszerzenie katalogu podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie obowiązków określonych w ustawie, na które również może być nakładana kara pieniężna,
- likwidację luki polegającej na nieuwzględnieniu w dotychczas obowiązującej ustawie organu uprawnionego do nałożenia kary administracyjnej na instytucje obowiązane skontrolowane na podstawie art. 130 ust. 2 pkt 1 lit. c-e oraz pkt 2 i 3 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

W dniu 26 sierpnia projekt został skierowany do Sejmu.

Więcej:
Projekt ustawy

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków organizacyjnych i technicznych dla podmiotów świadczących usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz wewnętrznych struktur organizacyjnych operatorów usług kluczowych

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano w dniu 11 czerwca br. projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie warunków organizacyjnych i technicznych dla podmiotów świadczących usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz wewnętrznych struktur organizacyjnych operatorów usług kluczowych odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo.

Opublikowany projekt rozporządzenia zwiera szereg wymogów, które muszą być spełnione przez podmioty świadczące usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa. Tego typu podmioty muszą między innymi:

- posiadać i utrzymywać w aktualności system zarządzania bezpieczeństwem informacji spełniający wymagania Polskiej Normy PN-EN ISO/IEC 27001,
- zapewnić ciągłość działania usłudze obsługi incydentu, polegającej na podejmowaniu działań w zakresie rejestrowania i obsługi zdarzeń naruszających bezpieczeństwo systemów informacyjnych zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy PN-EN ISO 22301,
- posiadać i udostępniać w języku polskim i angielskim deklarację swojej polityki działania w zakresie określonym dokumentem RFC 2350 publikowanym przez organizację Internet Engineering Task Force (IETF),
- zapewnić wsparcie operatorowi usługi kluczowej z czasem reakcji adekwatnym do charakteru usługi kluczowej,
- dysponować personelem posiadającym umiejętności i doświadczenie w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Konsultacje publiczne trwały 30 dni począwszy od daty udostepnienia projektu przez RCL. Dnia 9 sierpnia odbyła się konferencja uzgodnieniowa w zakresie powyższego projektu.

Więcej:
Projekt rozporządzenia

Komunikat Urzędu KNF w sprawie zwolnienia z tzw. opcji *fallback*

W dnia 1 lipca 2019 r. Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) wydała komunikat w sprawie zwolnienia z tzw. opcji *fallback* mając na uwadze Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2018/389 z dnia 27 listopada 2017 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących silnego uwierzytelniania klienta i wspólnych i bezpiecznych otwartych standardów komunikacji (RTS), które przewiduje m.in. posiadanie przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek (Account Servicing Payment Service Provider – ASPSP), który oferuje płatnikowi rachunek płatniczy dostępny za pośrednictwem Internetu, specjalnego interfejsu dostępowego (Application Programming Interface – API) oraz reguluje zasady działania tego interfejsu i wymagania z nim związane. API ma umożliwiać świadczenie usług płatniczych przez tzw. TPP (Third Party Providers), tj. dostawców świadczących usługę inicjowania płatności (Payment Initiation Service Providers – PISP), usługę dostępu do informacji o rachunku (Account Information Service Providers – AISP) oraz wydawców instrumentów płatniczych opartych na karcie, świadczących usługę potwierdzania dostępności środków na rachunku (Card-Based Payment Instrument Issuers – CBPII).

Zgodnie z art. 33 ust. 4 RTS, w ramach mechanizmów awaryjnych mających zastosowanie w sytuacji, gdy API nie funkcjonuje zgodnie z wymogami RTS, bądź w przypadku nieplanowanej niedostępności interfejsu lub awarii systemów, ASPSP ma obowiązek umożliwić TPP – do momentu przywrócenia poziomu dostępności i efektywności API – korzystanie z interfejsów udostępnionych użytkownikom usług płatniczych na potrzeby uwierzytelnienia i komunikacji z ASPSP – tzw. „opcja *fallback*".

Natomiast w myśl art. 33 ust. 6 RTS, KNF może zwolnić ASPSP z obowiązku posiadania opcji *fallback*, jeżeli spełnione zostały wszystkie następujące warunki:

- stosowane API spełnia wszystkie określone w art. 32 RTS obowiązki dotyczące specjalnych interfejsów,
- API został opracowany i przetestowany, zgodnie z art. 30 ust. 5 RTS, w sposób zadowalający TPP,
- od co najmniej trzech miesięcy API jest powszechnie stosowany w celu świadczenia usług płatniczych przez TPP oraz wszelkie problemy związane z API rozwiązano bez zbędnej zwłoki.

Zwolnienie przez KNF z opcji *fallback* następować będzie w drodze decyzji administracyjnej wydanej indywidualnie dla każdego podmiotu po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, na wniosek zainteresowanego ASPSP spełniającego wymagania, o których mowa w art. 33 ust. 6 RTS. W świetle przepisów, wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji zwalniającej z obowiązku posiadania opcji *fallback*, może być skutecznie złożony dopiero po 13 września 2019 r. Z tych względów, decyzja będzie mogła być wydana przez KNF dopiero po tym terminie.

Uwzględniając cel regulacji art. 33 ust. 6 RTS, jakim jest przede wszystkim zwolnienie ASPSP, którego API spełnia określone w tym przepisie warunki, z obowiązku tworzenia, wdrażania i utrzymywania opcji *fallback*, KNF informuje, że sprawdzenie spełniania tych warunków będzie mogło być dokonane w toku bieżącego nadzoru, jeszcze przed złożeniem wniosku o zwolnienie z opcji *fallback* i wydaniem przez KNF decyzji w tym zakresie.

Stosowanie opcji *fallback* powinno w związku z tym uwzględniać w szczególności m.in. zapewnienie, aby TPP korzystający z opcji *fallback* był należycie zidentyfikowany i uwierzytelniony stosownym certyfikatem elektronicznym, dostęp TPP do danych użytkownika i informacji o jego produktach przy zastosowaniu opcji *fallback* powinien być taki sam jak w przypadku normalnej komunikacji poprzez API, czy również fakt, iż ASPSP powinien oceniać i monitorować ryzyko ujawniania danych uwierzytelniających użytkownika podmiotom trzecim.

Więcej:

Komunikat Urzędu KNF w sprawie zwolnienia z tzw. opcji fallback

Stanowisko UKNF dotyczące identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości

W dniu 5 czerwca zostało opublikowane stanowisko UKNF dotyczące identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości w bankach oraz oddziałach instytucji kredytowych w oparciu o metodę wideo weryfikacji.

Publikacja stanowiska jest odpowiedzią na zidentyfikowane przez UKNF w trakcie inspekcji w sektorze bankowym wątpliwości w zakresie właściwego doboru oraz zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego, w szczególności w sytuacji gdy klient nie jest fizycznie obecny w celu nawiązania stosunków gospodarczych lub w sytuacji przeprowadzenia transakcji okazjonalnej.

Opublikowane stanowisko zawiera zbiór dobrych praktyk dotyczących identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości w bankach oraz oddziałach instytucji kredytowych w oparciu o metodę wideo weryfikacji.

Więcej:

Stanowisko UKNF

Komunikat UKNF w sprawie publikacji Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu

W dniu 24 lipca br. UKNF opublikował komunikat w sprawie publikacji Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu.

W związku z opublikowaniem w dniu 18 lipca 2019 r. przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, pierwszej Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu (wraz z aneksami), w opinii UKNF, instytucje obowiązane powinny przeprowadzić analizę własnych ocen ryzyka oraz rozważyć dokonanie ich aktualizacji, zwłaszcza w związku z obowiązującą krajową oceną ryzyka, o której mowa w art. 27 ust. 2 ustawy. Zgodnie z Komunikatem, oceny ryzyka instytucji obowiązanych nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego będą stanowiły element badania w toku wykonywania czynności nadzorczych przez UKNF.

Więcej:

Treść komunikatu

Stanowisko UKNF w sprawie metody wyznaczania wskaźników referencyjnych oraz ciągłości WIBOR

W dniu 19 lipca br. UKNF opublikował stanowisko w związku z wprowadzeniem w ramach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/1011 *w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych* (BMR) nowego standardu w zakresie opracowywania wskaźników referencyjnych.

W opublikowanym stanowisku UKNF podkreślił, że w świetle przepisów BMR nie diagnozuje ryzyka zagrożenia ciągłości stawki WIBOR, ponieważ metoda opracowywania tej stawki ulega stopniowemu i ewolucyjnemu dostosowaniu do zmian zachodzących na rynkach finansowych. W ocenie Urzędu, jedną z głównych cech metody opracowywania wskaźników referencyjnych powinna być jej elastyczność, ponieważ otoczenie ekonomiczne, w którym funkcjonują rynki finansowe podlega nieustannym zmianom (administrator powinien dokonywać przeglądu metody wyznaczania wskaźnika co najmniej raz na dwa lata).

Zdaniem UKNF, również inne wskaźniki referencyjne stosowane w UE, jak np. LIBOR czy EURIBOR, także przeszły lub przechodzą zmiany ukierunkowane na wypracowanie metody dokładniej oddającej koszt hurtowego finansowania banków. **Wprowadzone na rynkach międzynarodowych zmiany są postrzegane przez administratorów wskaźników referencyjnych, jak i przez właściwe organy nadzoru jako składowe rozwoju wskaźników, które nie zaburzają procesu ich opracowywania**.

Zgodnie z opublikowanym stanowiskiem, **na kredytodawcy ciąży obowiązek przekazania konsumentowi informacji o nazwie wskaźnika referencyjnego i jego administratora, natomiast definiowanie i opis metody wyznaczania wskaźnika są zadaniami, które realizuje administrator stawki referencyjnej.** W ocenie UKNF wymogi BMR dotyczące ewolucji metody oraz poddania nadzorowi publicznemu administratorów wskaźników referencyjnych, stanowią bardzo ważne elementy ochrony nieprofesjonalnych uczestników obrotu gospodarczego.

Więcej:
Stanowisko UKNF w sprawie metody wyznaczania wskaźników referencyjnych oraz ciągłości WIBOR

Stanowisko UKNF w związku z ryzykiem opóźnienia w dostosowaniu polskiego porządku prawnego do rozporządzenia w sprawie prospektu

W dniu 11 lipca 2019 r. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował stanowisko w związku z ryzykiem niedostosowania do dnia 21 lipca 2019 r. polskiego porządku prawnego do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 (tzw. rozporządzenie w sprawie prospektu), które weszło w życie 21 lipca 2019 r.

Ponieważ rozporządzenia UE wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich, również rozporządzenie 2017/1129 w sprawie prospektu będzie miało zastosowanie od dnia 21 lipca 2019 r. W przypadku kolizji przepisów ustawy o ofercie z przepisami rozporządzenia 2017/1129, przepisy rozporządzenia będą miały pierwszeństwo zastosowania, a przepisy krajowej ustawy sprzeczne z ww. rozporządzeniem będą pomijane.

UKNF zwraca jednak uwagę, że mogą zachodzić przypadki, w których zakres stosowania przepisów rozporządzenia 2017/1129 jest węższy, niż zakres regulowany przez dany przepis ustawy. Wówczas przepisy ustawy, w zakresie nieuregulowanym przez rozporządzenie 2017/1129, stosuje się nadal.

W opublikowanym stanowisku Urząd odniósł się do następujących kwestii:

- Zastosowania dotychczasowych przepisów do prospektu lub memorandum zatwierdzonego przed 21 lipca 2019 r.;
- Konieczności umorzenia postępowań niezakończonych przez 21 lipca 2019 r.;
- Ofert kierowanych do jednego podmiotu;
- Oferty publicznej papierów wartościowych, w wyniku której zakładane wpływy brutto emitenta lub sprzedającego, wraz z wpływami z okresu poprzednich 12 miesięcy, stanowią nie mniej niż 100 000 euro, lecz mniej niż 1 000 000 euro;
- Oferty publicznej, w wyniku której zakładane wpływy brutto emitenta lub sprzedającego, wraz z wpływami z poprzednich 12 miesięcy, stanowią nie mniej niż 1 000 000, lecz mniej niż 2 500 000 euro;
- Zastosowania przepisów rozporządzenia 2017/1129 do oferowania obligacji;
- Zastosowania przepisów rozporządzenia do certyfikatów inwestycyjnych funduszu inwestycyjnego zamkniętego, który nie jest publicznym funduszem inwestycyjnym zamkniętym;
- Obowiązywania definicji oferty publicznej zawartej w art. 3 ust. 1 ustawy o ofercie;

- Obowiązku pośrednictwa firmy inwestycyjnej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- Prowadzenia akcji promocyjnej, o której mowa w art. 53 ustawy o ofercie;
- Ewidencji papierów wartościowych, będących przedmiotem oferty publicznej;
- Zakresu zastosowania środków nadzoru przewidzianych w art. 16 – 18a ustawy o ofercie;
- Możliwości uchylenia się od skutków zapisu w przypadku oferty publicznej prowadzonej na podstawie rozporządzenia 2017/1129 (w sytuacji niestosowania art. 51a ustawy o ofercie);
- Możliwości publikowania komunikatu aktualizującego.

Więcej:

Stanowisko UKNF w związku z ryzykiem opóźnienia w dostosowaniu polskiego porządku prawnego do rozporządzenia w sprawie prospektu

Stanowisko UKNF w sprawie wejścia w życie instytucji agenta emisji

W dniu 27 czerwca 2019 r. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował stanowisko w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, wprowadzającej zmiany m.in. do ustawy z dnia 29 lipca 2006 r. o obrocie instrumentami finansowymi polegające na obowiązkowej dematerializacji obligacji i listów zastawnych (nie stanowiących oferty publicznej ani nie będących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym) oraz certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez niepubliczny fundusz inwestycyjny zamknięty, a także wprowadzającej obowiązek korzystania z usług agenta emisji.

W opublikowanym stanowisku Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przedstawił wyjaśnienia oraz oczekiwania związane z funkcjonowaniem instytucji agenta emisji, wskazując na takie elementy jak:

- Brak możliwości łączenia roli agenta emisji ze statusem emitenta lub sprzedającego (oferującego);
- Zadania związane z pełnieniem funkcji agenta emisji powinny być co do zasady realizowane w jednostce banku zajmującej się działalnością powierniczą;
- Wejście w życie rozporządzenia 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu nie modyfikuje zakresu zastosowania art. 7a ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (pomimo odmiennego zakresu definicji oferty publicznej zawartej w obu aktach prawnych);
- Wymóg zastosowania nowych wymogów również do instrumentów, których oferta rozpoczęła się przed 1 lipca 2019 r., a które do 1 lipca 2019 r. nie zostały wydane w formie dokumentu i nie zostały zapisane w ewidencji.

Więcej:

Stanowisko UKNF w sprawie wejścia w życie instytucji agenta emisji

UKNF przedstawia obowiązki depozytariuszy funduszy inwestycyjnych w wybranych aspektach ich działalności

Komisja Nadzoru Finansowego ze względu na zaobserwowane nieprawidłowości w funkcjonowaniu podmiotów świadczących usługi depozytariusza na rzecz funduszy inwestycyjnych, jak również wątpliwości interpretacyjne dotyczące realizacji obowiązków przypisanych depozytariuszom opublikowała w dniu 19 lipca 2019 r. komunikat dotyczący obowiązków depozytariuszy funduszy inwestycyjnych, odnoszący się do wybranych aspektów związanych z ich wykonywaniem.

Aspekty działalności wyszczególnione przez Komisję:

- Niezależność oraz działanie w interesie uczestników funduszu inwestycyjnego;
- Przechowywanie aktywów funduszu inwestycyjnego i prowadzenie rejestru wszystkich aktywów funduszu inwestycyjnego;
- Zbywanie i odkupywanie jednostek uczestnictwa oraz emitowanie, wydawanie i wykupywanie certyfikatów inwestycyjnych zgodnie z przepisami prawa i statutem funduszu inwestycyjnego;
- Zapewnienie, aby rozliczanie umów dotyczących aktywów funduszu inwestycyjnego następowało bez nieuzasadnionego opóźnienia oraz kontrolowanie terminowości rozliczania umów z uczestnikami funduszu;
- Zapewnienie, aby wartość aktywów netto funduszu inwestycyjnego oraz wartość aktywów netto przypadających na jednostkę uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa i statutem funduszu inwestycyjnego;
- Kompetencje kontrolno-nadzorcze depozytariusza.

Więcej:

Treść komunikatu UKNF ws. obowiązków depozytariuszy funduszy inwestycyjnych

KNF wprowadza bezterminowy zakaz oferowania klientom detalicznym inwestycji w opcje binarne

W dniu 25 czerwca 2019 r. KNF na podstawie przepisów MiFIR, jednogłośnie podjęła decyzję w sprawie wprowadzenia zakazu oferowania klientom detalicznym inwestycji w opcje binarne.

KNF podała, że decyzja dotyczy wszystkich podmiotów prowadzących w Polsce działalność maklerską, tj. firm inwestycyjnych, banków, oddziałów zagranicznych firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych oraz podmiotów działających transgranicznie w oparciu o swobodę świadczenia usług.

Pełna treść decyzji KNF wraz z uzasadnieniem zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym KNF i wejdzie w życie w dniu 2 lipca 2019 r. Decyzja KNF będzie miała charakter bezterminowy.

Zakaz oferowania klientom detalicznym opcji binarnych wydany przez KNF jest przedłużeniem decyzji ESMA, która w 2018 r. podjęła decyzję o wprowadzeniu takiego zakazu na terenie całej Unii Europejskiej w formie tymczasowego zakazu na 3 miesiące. Zakaz ESMA był do tej pory systematycznie przedłużany na kolejne 3 miesiące, a ostatnie przedłużenie wygasa 1 lipca 2019 r.

Więcej:

Treść komunikatu KNF

KNF wprowadza dodatkowe wymogi przy oferowaniu klientom detalicznym kontraktów na różnicę (CFD)

Komisja Nadzoru Finansowego na posiedzeniu w dniu 1 sierpnia 2019 r., na podstawie przepisów MiFIR, podjęła decyzję w sprawie wprowadzenia dodatkowych wymogów przy oferowaniu klientom detalicznym CFD.

Decyzja dotyczy wszystkich podmiotów oferujących CFD w Polsce, tj. firm inwestycyjnych, banków, oddziałów zagranicznych firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych oraz podmiotów działających transgranicznie w oparciu o zasadę swobody świadczenia usług.

Wpływ decyzji KNF w sprawie ograniczenia oferowania CFD klientom detalicznym na krajowy rynek tych instrumentów pochodnych będzie poddany stałemu monitoringowi. Na tej podstawie KNF przeprowadzi ocenę skutków tej decyzji nie później niż 12 miesięcy od wejścia w życie ustanowionych ograniczeń i podejmie ewentualnie stosowne kroki dostosowujące.

Decyzja KNF wraz z uzasadnieniem zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym KNF i wejdzie w życie w dniu następującym po dniu jej opublikowania. Decyzja KNF będzie miała charakter bezterminowy.

Więcej:

Treść komunikatu KNF ws. wprowadzenia dodatkowych wymogów przy oferowaniu CFD

Stanowisko UKNF w sprawie dystrybucji ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym

W dniu 17 lipca br. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) opublikował stanowisko dotyczące warunków dystrybucji ubezpieczeń z grupy 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej tj. ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK) oraz ubezpieczeń na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe (ubezpieczenia typu index-linked).

Skierowane do zakładów ubezpieczeń stanowisko odnosi się m.in. do obserwowanych przez Urząd praktyk rynkowych w zakresie dystrybucji ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym w kontekście wymogów ustawowych oraz wydanych w dniu 22 marca 2016 r. Rekomendacji dla zakładów ubezpieczeń dotyczących badania adekwatności produktu.

W stanowisku UKNF zwraca uwagę na istotne wymogi związane z dystrybucją ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym oraz wskazuje dobre praktyki rynkowe w obszarach:

- Dokonywania analizy potrzeb klientów i oferowania produktów adekwatnych do potrzeb klienta;
- Doboru aktywów i przestrzegania zasady ostrożnego inwestora (doprecyzowane w Wytycznych dotyczących systemu zarzadzania EIOPA).

Publikacja może być pomocnym źródłem dobrych praktyk również dla banków, które pełnią rolę dystrybutorów ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym.

Więcej:

Stanowisko UKNF w sprawie dystrybucji ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym

Projekt zmian rozporządzenia w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Zmiany mają charakter techniczny i dotyczą wprowadzenia nowocześniejszych środków technicznych służących wypełnianiu obowiązków wynikających z art. 19 Rozporządzenia nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (Rozporządzenie MAR). Zgodnie z nowymi przepisami na stronie internetowej Urzędu zostanie uruchomiona bramka (zawierająca edytowalny formularz), za pośrednictwem której podmioty zobowiązane będą mogły bezpośrednio przesyłać powiadomienia o transakcjach dokonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane.

Zgodnie z projektowanymi zapisami rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Więcej:

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniający rozporządzenie w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego

Stanowisko UKNF w sprawie zasad realizacji przez osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane obowiązków notyfikacyjnych wynikających z art. 19 rozporządzenia MAR

25 lipca br. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) opublikował stanowisko w sprawie zasad wypełniania przez osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane obowiązków notyfikacyjnych wynikających z art. 19 rozporządzenia MAR.

Zgodnie z opublikowanym stanowiskiem, obowiązkiem powiadomienia na podstawie art. 19 ust. 1 w zw. z art. 19 ust. 7 lit. a) rozporządzenia MAR powinny być objęte również transakcje zastawu na akcjach emitenta, przy czym obowiązek ten dotyczy wszystkich rodzajów zastawów (zastaw zwykły, zastaw rejestrowy oraz zastaw finansowy).

Więcej:

Stanowisko UKNF w sprawie zasad wypełniania przez osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane obowiązków notyfikacyjnych wynikających z art. 19 rozporządzenia MAR

W nadchodzących okresach przed sektorem bankowym stoi szereg wyzwań o charakterze makroekonomicznym, regulacyjnym i strukturalnym – UKNF opublikował raport nt. sytuacji sektora bankowego w 2018 roku

16 maja 2019 r. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował raport Sytuacja Sektora Bankowego w 2018 r. Główne punkty raportu:

- 2018 r. był kolejnym rokiem wzmacniania funduszy własnych banków zgodnie z zaleceniami regulatora i pomimo kształtowania się łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 19,1% na koniec 2018 r., KNF zaleca dalsze wzmacnianie bazy kapitałowej, któremu służyć m.in. podniesienie od stycznia 2019 r. bufora zabezpieczającego do wysokości 2,5% (z 1,875%);
- Sytuacja w zakresie bieżącej płynności pozostawała dobra - na koniec 2018 r. tylko jeden bank komercyjny nie spełniał obowiązującej normy LCR na poziomie 100%; utrzymywała się nadwyżka depozytów sektora niefinansowego nad kredytami udzielonymi temu sektorowi, niemniej zalecane są działania zmierzające do wzrostu stabilności źródeł finansowania i dalsza ich dywersyfikacja oraz wydłużanie terminów wymagalności zobowiązań;
- Odnotowano poprawę wyników w bankach komercyjnych (o 8,4%), podczas gdy w bankach spółdzielczych pozostały one na poziomie zbliżonym do 2017 r. (-0,9%), a w oddziałach instytucji kredytowych uległy obniżeniu (-52,9%). Jednocześnie pięć banków komercyjnych, dziewięć spółdzielczych oraz dziesięć oddziałów instytucji kredytowych (skupiających łącznie 7,3% aktywów) wykazało stratę (w łącznej wysokości 1 315 mln zł);
- Nastąpił wzrost całkowitych przychodów operacyjnych netto sektora bankowego (o 1 111 mln zł; 1,7%), głównie przez zwiększenie wyniku odsetkowego głównie z tytułu kredytów konsumpcyjnych (o 1 160 mln zł; 7,7%), należności od sektora budżetowego (o 1 128 mln zł; 83,2%) oraz od sektora finansowego (o 779 mln zł; 4,8%);
- Największy wpływ na przyrost kosztów ogółem miał wzrost kosztów z tytułu marketingu (o 194 mln zł; 18,4%), kosztów wynagrodzeń i narzutów na wynagrodzenia (o 198 mln zł; 1,3%) oraz z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych;
- Banki kontynuowały działania zmierzające do wzrostu efektywności działania w drodze optymalizacji zatrudnienia i sieci sprzedaży - liczba zatrudnionych w sektorze bankowym uległa zmniejszeniu (o 1,8 tys. osób), a sieć sprzedaży redukcji (o 444 placówki);
- Liczba podmiotów prowadzących działalność bankową zmniejszyła się (z 616 na koniec 2017 r. do 612 na koniec 2018 r., przy czym liczba banków komercyjnych zmniejszyła się do 32, banków spółdzielczych do 549, a liczba oddziałów instytucji kredytowych zwiększyła do 31) co spowodowało wzrost koncentracji sektora bankowego (udział 10-ciu największych banków w aktywach sektora wzrósł z odpowiednio 70,1%; na koniec 2017 r. do 73,5% na koniec 2018 r.);
- Odnotowano wzrost akcji kredytowej w ujęciu liczby i wartości kredytów, w tym wysoką dynamikę wzrostu kredytów wysokokwotowych - na koniec 2018 r. w portfelach banków znajdowało się 1,0 mln kredytów (5,1% ogólnej liczby kredytów), o łącznej wartości 73,3 mld zł (44,6% ogólnej wartości portfela), które zostały udzielone na kwotę powyżej 50 tys. zł.
- **Jakość wysokokwotowych kredytów konsumpcyjnych jest niższa niż pozostałych kredytów konsumpcyjnych** (na koniec 2018 r. kredyty ze stwierdzoną utratą wartości stanowiły 12,7% ogólnej liczby tych kredytów oraz 10,4% ich ogólnej wartości, jednocześnie ich łączna wartość wynosiła 9,3 mld zł i stanowiła 51,9% ogólnej wartości kredytów zagrożonych) **i wymagają one szczególnej uwagi ze strony klientów, banków i nadzoru;**
- W kontekście dynamiki akcji kredytowej dla przedsiębiorstw uwagę zwraca rozwój alternatywnych form finansowania działalności oraz finansowanie rozwoju części przedsiębiorstw kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych w oparciu o środki z grupy macierzystej (w szczególności w 2018 r. odnotowano wzrost rynku leasingu i faktoringu odpowiednio o 21,8% i 26,7%; w tym samym okresie odnotowano też zmniejszenie rynku obligacji przedsiębiorstw o -3,0%).

Wyniki stress testów sektora bankowego

Równolegle do ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych koordynowanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA), w którym uczestniczyły największe grupy bankowe Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w tym PKO BP i Pekao SA, UKNF przeprowadził stress testy polskiego sektora bankowego, w których uczestniczyły wszystkie krajowe banki komercyjne (z wyłączeniem BGK, banków zrzeszających oraz banków wycofujących się z działalności w Polsce) odpowiadające za około 80% sumy bilansowej krajowego sektora bankowego. Badanie UKNF bazowało na metodyce, scenariuszach oraz formularzach EBA.

Spośród europejskich banków bezpośrednio uczestniczących w stress testach EBA obydwa polskie banki (PKO BP i Pekao SA) znalazły się w gronie instytucji najbardziej odpornych kapitałowo na niekorzystny rozwój gospodarki UE (pomimo zastosowania dodatkowego szoku makroekonomicznego dla Polski, zakładającego znaczne osłabienie gospodarcze i spadek PKB Polski w okresie prognozy, tj. w latach 2018-2020).

Wyniki testów przeprowadzonych lokalnie przez UKNF również wskazują na wysoką odporność największych banków w Polsce na hipotetyczne szoki. Nieco gorzej wypadły mniejsze podmioty (kilka banków nie spełniałoby wymogów regulacyjnych, a łączny niedobór funduszy własnych wyniósłby 3,5 mld zł).

Wyzwania stojące przed sektorem

Zgodnie z raportem UKNF, w nadchodzących okresach przed sektorem bankowym stoi szereg wyzwań o charakterze makroekonomicznym, regulacyjnym i strukturalnym, obejmujących:

- Niepewność związaną z osłabieniem wzrostu w globalnej gospodarce (w szczególności w strefie euro), wzrost protekcjonizmu w polityce gospodarcze głównych gospodarek oraz negatywny wpływ problemów strukturalnych sektorów bankowych niektórych krajów UE;
- Środowisko niskich stóp procentowych (niedoszacowanie ryzyka stóp procentowych, nieprawidłowa kalkulacja rentowności projektów inwestycyjnych, powstawanie nierównowagi i baniek cenowych na niektórych rynkach np. na rynku nieruchomości);
- Niepewność związaną z planowanymi zmianami w systemie emerytalnym oraz istotne zaangażowanie Skarbu Państwa w sektorze bankowym;
- Ryzyko o charakterze legislacyjnym związane z portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych;
- Ryzyko wysokwotowych kredytów konsumpcyjnych o długich terminach zapadalności (powyżej 5 lat);
- Konieczność dostosowania stawki WIBOR do rozporządzenia w sprawie wskaźników referencyjnych;
- Konieczność wyemitowania do stycznia 2023 r. instrumentów spełniających kryteria MREL skutkująca wzrostem kosztów pozyskania tych instrumentów;
- Regulacje dotyczące zarządzania portfelem NPL (standardy kredytowania oraz redukcja poziomu NPL);
- Wyzwania związane z efektywnym wprowadzeniem w życie przez banki wymogów wynikających z planowanych zmian do Rekomendacji S, m.in. obejmujące wprowadzenie kredytów na stałą stopę procentową oraz wymóg opracowania modeli do prognozowania wcześniejszych spłat;
- Zmiany związane z nowelizacją pakietu CRR/CRD dotyczące obszaru ryzyka kredytowego (wprowadzenie SA-CCR) oraz rynkowego (wprowadzenie FRTB);
- Konieczność odpowiedniego dostosowania się banków w zakresie biznesowym z uwagi na zmiany stylów zachowań klientów, szybki rozwój elektronicznych kanałów dostępu, rozwój FinTechów;
- Konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu cyberbezpieczeństwa ze względu na stały wzrost zagrożeń związanych z cyberprzestępczością.

Więcej:

Raport UKNF: Sytuacja Sektora Bankowego w 2018 r.

Aneks do „Raportu o sytuacji banków w 2018": Wyniki badania portfela kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych gospodarstw domowych według stanu na koniec 2018

KNF opublikowała dane kwartalne domów maklerskich za I kwartał 2019 r.

Komisja Nadzoru Finansowego opublikowała 24 maja 2019 r. dane kwartalne domów maklerskich za I kwartał 2019 r., które zawierają:

- zagregowany poziom funduszy własnych i łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko;
- zagregowaną wartość aktywów klientów domów maklerskich;
- zagregowaną wartość aktywów;
- zagregowaną wartość zobowiązań i kapitałów własnych;
- zagregowane przychody i koszty.

Więcej:

Szczegółowe dane kwartalne domów maklerskich za I kwartał 2019 r.

Zastępca Przewodniczącego KNF Rafał Mikusiński przedstawił na XIV Forum Funduszy Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami kierunki rozwoju oraz obecną sytuację na polskim rynku kapitałowym

Dnia 13 czerwca 2019 r., podczas XIV Forum Funduszy Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Zastępca Przewodniczącego KNF Rafał Mikusiński wygłosił przemowę na temat odbudowy zaufania na rynku kapitałowym.

Zastępca Przewodniczącego KNF podkreślił potrzebę zrównoważonego rozwoju rynku i sektora bankowego oraz wskazał, że obecna sytuacja z punktu widzenia długoterminowego rozwoju ekonomicznego kraju nie jest optymalna i że finansowanie przedsiębiorstw przez banki pokrywane jest prawie w całości krótkoterminowymi lokatami.

Wyraził obawę, iż banki nie adresują bardzo istotnej kwestii zagospodarowania oszczędności w długim terminie i że branża zarządzających aktywami jest współodpowiedzialna za spadek zaufania do ofert jakie instytucje finansowe proponują klientom. Jak stwierdził, KNF stoi na stanowisku, iż wszystkie podmioty rynku powinny się stale doskonalić, a jako że instytucje samorządowe jego zdaniem nie wykazywały wystarczającej aktywności w eliminowaniu nieprawidłowości, zachęca je do współpracy z Komisją. Nawiązał także do wystąpienia Przewodniczącego KNF na Kongresie Polskiej Izby Ubezpieczeń, mówiąc o trwającej modernizacji Urzędu Komisji pod kątem organizacji, struktury i kadry. Na koniec wspomniał o roli odpowiedzialności w działaniach TFI, ich pracowników, rad nadzorczych oraz komitetów audytu i wyraził oczekiwania, iż transformacja OFE i wdrożenie PPK będą motywacją do podnoszenia jakości ofert i narzędzi zarządczych na rynku kapitałowym.

Więcej:

Zapis wystąpienia Zastępcy Przewodniczącego KNF Rafała Mikusińskiego

Europa

Komisja Europejska (European Commission)

Pakiet regulacji bankowych opublikowany w unijnym Dzienniku Urzędowym

W dniu 7 czerwca 2019 r. w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano przyjęty 16 kwietnia 2019 r. przez Parlament Europejski pakiet regulacji ostrożnościowych dla banków i firm inwestycyjnych (CRD V / CRR 2.0) oraz zmienione przepisy dyrektywy dotyczącej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (BRRD 2.0 / SRMR):

- Dyrektywę PEiR (UE) 2019/878 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającą dyrektywę 2013/36/UE (CRD IV) w odniesieniu do podmiotów zwolnionych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału;
- Rozporządzenie PEiR (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 (CRR) w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012;
- Dyrektywę PEiR (UE) nr 2019/879 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającą dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz dyrektywę 98/26/WE;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/877 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Zgodnie z systemem prawodawstwa unijnego Dyrektywy CRD V i BRRD II wymagają transpozycji do prawa krajowego, podczas gdy rozporządzenia CRR 2.0 oraz SRMR będą obowiązywały wprost.

Większość przepisów CRR 2.0 będzie miało zastosowanie od 28.06.2021 r., niektóre jednak (np. konsolidacja ostrożnościowa, hipoteki, LGD, TLAC) będą miały zastosowanie już od 28.12.2020 r.

SRMR będzie stosowane od 28.12.2020 r.

Szczegółowo o wprowadzanych w ramach pakietu bankowego zmianach pisaliśmy w poprzednim (wiosennym) wydaniu Alertu Regulacji Bankowych.

Pakiet CRD V i CRR II zawiera szereg standardów, które mogą mieć wpływ na wewnętrzne procesy firm, takie jak kapitał wewnętrzny, sprawozdawczość regulacyjna, ujawnianie informacji w filarze III, standardy wynagrodzeń i kryteria zrównoważonego rozwoju (ESG). W zależności od modelu biznesowego banku, wpływ nowych regulacji będzie zróżnicowany, niemniej w przypadku każdego podmiotu można oczekiwać modyfikacji strategii, portfeli oraz, w niektórych obszarach, aspektów operacyjnych działalności banków.

Przyjęty pakiet regulacji bankowych nie wprowadza wszystkich zmian uzgodnionych przez Komitet Bazylejski w grudniu 2017 r. (tzw. Bazylei IV), w tym dużych zmian w wymogach dotyczących ryzyka kredytowego (zmienione sposoby obliczania aktywów ważonych ryzykiem w ramach metody standardowej i IRB) i operacyjnego (wycofanie AMA i wprowadzenie nowej metody standardowej), co oznacza, że w nadchodzących latach powinniśmy spodziewać się kolejnej nowelizacji unijnego pakietu regulacji bankowych (CRD VI i CRR III) mającej na celu wdrożenie pozostałych elementów Bazylei IV.

Więcej:

Dyrektywa CRDV

Rozporządzenie CRR 2.0

Dyrektywa BRRDII

Rozporządzenie SRMR

Publikacja regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego

W dniu 29 maja 2019 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostało Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 18 czerwca 2019 r. i ma zastosowanie do raportów rocznych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się dnia 1 stycznia 2020 r. lub później.

Więcej:

RTS dotyczący specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego

Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie zgłaszania informacji niefinansowych związanych z klimatem

20 czerwca br. Komisja Europejska opublikowała Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem (2019/C 209/01). Zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (2014/95/UE) przedsiębiorstwo jest zobowiązane do ujawniania informacji dot. kwestii środowiskowych, w tym informacji dotyczących ryzyka i szans związanych z klimatem. Wymogi dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej mają zastosowanie do dużych spółek giełdowych, banków i zakładów ubezpieczeń. Wytyczne nie tworzą nowych zobowiązań prawnych, tylko mają na celu zachęcenie do składania informacji w zakresie klimatu razem z informacjami finansowymi i niefinansowymi.

Celem wytycznych jest zachęcanie do uzupełnienia dotychczasowych ujawnień jakościowych o informacje związane z klimatem, w tym o informacje na temat:

- Ryzyka związanego z negatywnym wpływem przedsiębiorstwa na klimat;
- Ryzyka związanego z negatywnym wpływem czynników klimatycznych na przedsiębiorstwo, obejmujące ryzyko fizyczne wynikające z fizycznych skutków zmiany klimatu lub ryzyko związane z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu (w tym ryzyko związane z polityką, ryzyko prawne, ryzyko technologiczne, ryzyko rynkowe, ryzyko utraty reputacji);
- Zależności od kapitału naturalnego, ludzkiego i społecznego;
- Ryzyka i możliwości związanych z klimatem na poszczególnych etapach łańcucha wartości (przedsiębiorstwa świadczące usługi finansowe będą musiały uwzględnić również wpływ, jaki mają na klimat poprzez wspierane przez siebie działania);

W załączniku I zamieszczono specyficzne dla banków i zakładów ubezpieczeń wytyczne w zakresie ujawniania informacji, uwzgledniające prowadzoną przez te podmioty działalność (w tym działalność kredytową,

inwestycyjną, ubezpieczeniową oraz działalność związaną z zarządzaniem aktywami). Wytyczne koncentrują się na ujawnieniach informacji w zakresie:

- Modelu biznesowego;
- Polityki i procesów należytej staranności (tj. na temat poziomu świadomości w zakresie kwestii związanych z klimatem oraz w zakresie roli zarządu);
- Wyników polityki dotyczącej klimatu;
- Głównych rodzajów ryzyka i podejścia do zarządzania nimi;
- Kluczowych wskaźników wyników oraz wskaźników wykorzystywanych w obszarze związanym z klimatem (np. wskaźnik obligacji ekologicznych powiązanych z klimatem, wskaźnik zadłużenia ekologicznego powiązanego z klimatem).

Publikacja nowych wytycznych dotyczących ujawniania przez przedsiębiorstwa informacji związanych z klimatem stanowi część „Planu działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego", którego celem jest ukierunkowanie kapitału na zrównoważone inwestycje, zarządzanie ryzykiem finansowym związanym ze zmianą klimatu oraz inne problemy środowiskowe i społeczne oraz wspieranie przejrzystości i podejścia długoterminowego w działalności finansowej i gospodarczej. Zgodnie z komunikatem KE, ujawnianie bardziej szczegółowych informacji związanych z klimatem przyczyni się do zwiększania świadomości ryzyka i możliwości związanych z klimatem oraz do lepszego zarządzania tym ryzykiem poprzez świadome podejmowanie decyzji i planowanie strategiczne.

Więcej:

Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych w zakresie informacji związanych z klimatem

Europejski Bank Centralny (ECB, European Central Bank)

Europejski Bank Centralny zakończył prace nad podręcznikiem modeli wewnętrznych banków

W dniu 8 lipca 2019 r Europejski Bank Centralny (ECB) opublikował ostatnie brakujące rozdziały przewodnika po modelach wewnętrznych, obejmujące ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe kontrahenta. Mają one zapewnić jednolite podejście nadzorców europejskich (SSM) do najistotniejszych aspektów regulacji dotyczących modeli wewnętrznych w przypadku banków bezpośrednio nadzorowanych przez EBC. Rozdziały specyficzne dla ryzyka stanowią uzupełnienie opublikowanych w listopadzie 2018 r. rozdziałów obejmujących tematy ogólne, takie jak zarządzanie wewnętrzne i audyt.

Podręcznik ma na celu zapewnienie jednolitego zrozumienia istniejących ram prawnych oraz zapewnienie przejrzystości sposobu, w jaki EBC ocenia stosowanie modeli wewnętrznych do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego kontrahenta.

Przewodnik został opracowany w ścisłej współpracy z właściwymi organami krajowymi i opiera się na doświadczeniach zdobytych w kontekście ukierunkowanego przeglądu projektu modeli wewnętrznych (TRIM).

Więcej:

Przewodnik ECB po modelach wewnętrznych: rozdziały specyficzne dla poszczególnych rodzajów ryzyka

Europejski Bank Centralny będzie analizował przygotowanie banków w zakresie reform referencyjnych stóp procentowych i stosowania stóp wolnych od ryzyka

3 lipca br. Europejski Bank Centralny zwrócił się do prezesów nadzorowanych banków o przedstawienie informacji na temat stopnia przygotowania banków do wdrożenia reformy w zakresie stóp referencyjnych i wykorzystania stóp wolnych od ryzyka.

ECB pragnie upewnić się, że organy i kadra kierownicza banków posiadają odpowiednie zrozumienie ryzyka związanego z reformą stóp referencyjnych oraz podejmują odpowiednie działania w celu zapewnienia terminowego i płynnego przejścia na nowe stopy referencyjne. ECB zwraca uwagę w szczególności na konieczność dokonania przeglądu i zmiany umów, które w swoich konstrukcjach referują do stopy EONIA.

Europejski Bank Centralny podkreśla wagę znaczenia reformy wskaźników referencyjnych, wskazując na ich powszechne użycie zarówno w kontraktach finansowych jak i wewnętrznych modelach ryzyka, metodach dyskontowania i wycen. Jednocześnie zwraca uwagę, że tak szerokie zastosowanie stawek referencyjnych wiąże się z koniecznością zróżnicowania sposobów przechodzenia na nowe stawki w zależności od ich wykorzystywania, co dodatkowo zwiększa stopień skomplikowania operacyjnego.

W ramach ankiety ECB, banki zostały poproszone o przedstawienie informacji w zakresie przeprowadzonych analiz kluczowych rodzajów ryzyka związanych z reformą IBOR (zaakceptowanych przez organy banku), a także o przedstawienie szczegółowych planów działania w zakresie mitygacji zidentyfikowanych ryzyk, sposobu podejścia do rozwiązania kwestii wycen oraz zmian w procesach wewnętrznych (w tym modelach wewnętrznych z uwzględnieniem ryzyka braku dostępności danych historycznych dla nowo wprowadzanych wskaźników referencyjnych).

Korespondencja ECB skłania do refleksji nad analogicznymi zagadnieniami w odniesieniu do polskich banków.

Więcej:

List ECB do prezesów banków w sprawie przygotowania do reformy IBOR

SRB uzupełnia politykę MREL w kontekście nowego pakietu regulacji bankowych

Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB, Single Resolution Board), organ mający uprawnienia w odniesieniu do banków w Unii Bankowej, w dniu 25 czerwca br. opublikowała aneks do polityki MREL z 2018 r. Aneks koncentruje się na wymogach TLAC dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (G-SIIs) i wzajemnych powiązaniach pomiędzy kluczowymi zmianami regulacyjnymi w nowym pakiecie bankowym (CRR2/CRD5/BRRD2/SRMR2) a dotychczasową polityką i decyzjami SRB.

Zgodnie z nowym pakietem regulacji bankowych, przyjętym w 16 kwietnia 2019 r., wymóg TLAC dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym zaczął obowiązywać już od 27 czerwca 2019 r., co oznacza, że instytucje te są zobowiązane do posiadania przez cały czas wystarczającej ilości funduszy własnych oraz zobowiązań kwalifikowalnych (po odliczeniach) w celu spełnienia wymogu filara I (przy czym do 31.12.2021 r. obowiązuje okres przejściowy z TLAC na poziomie 16% oraz wskaźnik dźwigni na poziomie 6%).

Więcej:

Aneks do polityki MREL

EBA (European Banking Authority)

Projekt Regulacyjnego Standardu Technicznego związanego z metodą standardową dla ryzyka kredytowego kontrahenta

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przedstawił do konsultacji projekt Regulacyjnego Standardu Technicznego dotyczącego przypisywania instrumentów pochodnych do kategorii ryzyka, nadzorczej formuły dla współczynnika delta dla opcji na stopę procentową i wyznaczania pozycji długich lub krótkich w ramach metody standardowej dla ryzyka kredytowego kontrahenta.

Zgodnie z nową metodą standardową dla ryzyka kredytowego kontrahenta (SA-CCR), wyznaczenie wartości potencjalnej przyszłej ekspozycji wymaga przypisania danego instrumentu do odpowiedniej kategorii ryzyka. Projekt RTS precyzuje podejście, zgodnie z którym takie przypisanie powinno być przeprowadzone.

Ponadto, projekt RTS określa formułę, która powinna być wykorzystywana do wyznaczenie nadzorczego parametru delta dla opcji oraz metodę określania czy dana transakcja reprezentuje pozycje długą lub krótką dla danego czynnika ryzyka.

Więcej:

Projekt RTS

Konsultacje wytycznych dotyczących procesu przyznawania i monitorowania kredytów

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przedstawił do konsultacji projekt wytycznych dotyczących procesu przyznawania i monitorowania kredytów.

Wytyczne porządkują i wprowadzają niektóre nowe wymagania dotyczące oceny zdolności kredytowej kredytobiorców, jakości zabezpieczeń, monitorowania oraz gromadzenia informacji i danych do tych celów. Wymagania w tym zakresie od lat obowiązują banki na poziomie krajowym (w Polsce: ustawa prawo bankowe, Rekomendacje S i T KNF), niemniej Wytyczne EBA określają minimalne wymogi w tym obszarze i przedstawiają standard europejski. W szczególności wytyczne:

- precyzują wewnętrzne zasady zarządzania i kontroli w zakresie udzielania kredytu i podejmowania decyzji kredytowych;
- określają wymagania dotyczące gromadzenia informacji i danych od kredytobiorców, dokumentacji, oraz wymogi dotyczące oceny zdolności kredytowej;
- określają oczekiwania nadzorcze dotyczące ustalania kosztu kredytów z uwzględnianiem ryzyka;
- zawierają wymagania w zakresie wyceny zabezpieczeń (w tym w formie nieruchomości) oraz wymagania względem osób przeprowadzających takie wyceny, a także wytyczne dotyczące monitorowania zabezpieczeń;
- określają zasady bieżącego monitorowania ryzyka kredytowego i ekspozycji kredytowych, w tym regularnych przeglądów kredytowych.

Planowany termin wejścia w życie wytycznych to 30 czerwca 2020 r.

Więcej:

Projekt wytycznych

Kształtuje się podejście nadzorcze w zakresie wymogów CRR 2.0 dotyczących ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta

W dniu 27 czerwca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) opublikował założenia (tzw. „mapę drogową") dotyczące nowego podejścia do ryzyka rynkowego oraz do ryzyka kredytowego kontrahenta zgodnie z CRR II. W ramach ww. dokumentu, EBA przedstawiła plan oraz harmonogram działań związanych z przygotowaniem standardów technicznych (RTS/ITS) wymaganych w ramach nowelizacji rozporządzenia CRR (tzw. CRR 2.0), których celem jest wsparcie wdrażania nowego podejścia w zakresie ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta. W opracowaniu założono cztery etapy opracowywania standardów, wytycznych i analiz, w zależności od istotności ich wpływu na instytucje oraz powiązanie z innymi elementami lub analizami.

W pierwszym etapie prac przewidzianych w "mapie drogowej EBA" uwzględniono m.in. trzy Regulacyjne Standardy Techniczne związane z metodą modeli wewnętrznych (IMA) z uwagi na ich wpływ na potencjalne obciążenie operacyjne banków (tj. wymagają znacznych nakładów inwestycyjnych oraz zmian w obecnych systemach IT i procesach instytucji):

- Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych w zakresie horyzontów płynnościowych w metodzie modeli wewnętrznych (*Draft Regulatory Technical Standards on Liquidity horizons for the Internal Model Approach (IMA) under points (a) to (d) of Article 325bd(7) of Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation 2 - CRR2*);
- Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych w zakresie weryfikacji historycznej oraz wymogów dotyczących przypisania zysków i strat (*Draft Regulatory Technical Standards on Back-testing requirements under Article 325bf(9) and Profit and Loss attribution requirements under Article 325bg(4) of Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation 2 - CRR2)*);
- Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych w zakresie oceny możliwości modelowania czynników ryzyka w metodzie modeli wewnętrznych (*Draft Regulatory Technical Standards on Criteria for assessing the modellability of risk factors under the Internal Model Approach (IMA) under Article 325be(3) of Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation 2 - CRR2)*).

Zgodnie z oczekiwaniami EBA, banki powinny rozpocząć sprawozdawczość ostrożnościową z wykorzystaniem nowej metody modeli wewnętrznych (IMA) trzy lata po wejściu w życie ww. RTS.

Konsultacje zakończą się 4 października 2019 r.

Również 27 czerwca 2019 r. opublikowano Instrukcję wypełniania formularzy w zakresie czynników ryzyka nie podlegających modelowaniu uwzględnianych w scenariuszach warunków skrajnych w obszarze ryzyka rynkowego (*Instructions for filling the NMRF SSRM data template EBA non-modellable risk factor stress scenario risk measure data collection exercise*). Według założeń, gromadzenie danych zgodnie z ww. Instrukcją wesprze EBA w kalibracji metodologii obliczania narzutu kapitałowego w ramach IMA dotyczącego czynników ryzyka określonych jako nie podlegające modelowaniu. Instytucje uczestniczące w gromadzeniu danych na temat czynników ryzyka nie podlegających modelowaniu będą musiały przekazać swoje dane do 4 września 2019 r.

Więcej:

Założenia dotyczące nowego podejścia do ryzyka rynkowego oraz do ryzyka kredytowego kontrahenta zgodnie z CRR II

Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych w zakresie horyzontów płynnościowych w metodzie modeli wewnętrznych

Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych w zakresie weryfikacji historycznej oraz wymogów dotyczących przypisania zysków i strat

Projekt Regulacyjnych Standardów Technicznych w zakresie oceny możliwości modelowania czynników ryzyka w metodzie modeli wewnętrznych

Instrukcję wypełniania formularzy w zakresie czynników ryzyka nie podlegających modelowaniu uwzględnianych w scenariuszach warunków skrajnych w obszarze ryzyka rynkowego

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował opinię dotyczącą elementów uwierzytelniania klientów zgodnie z PSD2

W dniu 21 czerwca 2019 roku Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) opublikował opinię w sprawie elementów silnego uwierzytelniania klientów (SCA) na mocy zmienionej dyrektywy w sprawie usług płatniczych (PSD2). Opinia jest odpowiedzią na pytania uczestników rynku, którzy zastanawiają się, które podejście do kwestii uwierzytelniania EUNB uznaje za zgodne z SCA. W opinii odniesiono się również do obaw dotyczących gotowości i zgodności niektórych podmiotów w łańcuchu płatności z wymogami SCA, które mają zastosowanie od dnia 14 września 2019 r.

Opinia zawiera niewyczerpujący wykaz typów metod uwierzytelniania danych, które można obecnie zaobserwować na rynku wraz z określeniem, czy są one uznawane za zgodne z SCA. Opinia odnosi się oddzielnie dla każdego z trzech elementów SCA, tj. wiedzy, posiadania (possession) – nie tylko w znaczeniu fizycznego posiadania (także aplikacji) i cech użytkownika, a także zawiera wyjaśnienia dotyczące kombinacji tych elementów. Na uwagę zasługuje fakt, iż EUNB uznał, że metoda 3-D Secure stosowana obecnie przez większość banków w celu realizacji płatności kartowych bez fizycznego użycia karty, nie może być zakwalifikowana jako element silnego uwierzytelniania.

Opinia stanowi odpowiedź na obawy dotyczące gotowości rynku na nieuchronne zmiany, wyjaśniając, że EUNB nie jest prawnie upoważniony do odroczenia terminu określonego w prawie UE. W opinii wyjaśniono również, że wyznaczono wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się do implementacji SCA, biorąc pod uwagę fakt, że definicja SCA została zamieszczona już w dyrektywie PSD2, kiedy została ona opublikowana w 2015 r., co wyraźnie wskazywało, że istniejące podejścia w zakresie uwierzytelniania będą musiały zostać stopniowo wycofane. Ponadto, także w dyrektywie PSD2 przyznano dodatkowy 18-miesięczny okres na wdrożenie SCA.

Jednakże, mając na uwadze złożoność rynków płatniczych w całej UE oraz wyzwania wynikające z obligatoryjnych zmian, w szczególności wymaganych od podmiotów niebędących dostawcami usług płatniczych (PSP), a zatem niepodlegających bezpośrednio PSD2 i standardom technicznym EUNB, takich jak sklepy *e-commerce*, może to doprowadzić do tego, że niektóre podmioty w łańcuchu płatności nie będą gotowe na wdrożenie do dnia 14 września 2019 r.

Niemniej jednak, EUNB zgadza się, że w wyjątkowych okolicznościach i w celu uniknięcia niezamierzonych negatywnych skutków dla niektórych usługobiorców usług płatniczych po dniu 14 września 2019 r., krajowe organy nadzorcze mogą przyznać dodatkowy, ograniczony czas na wdrożenie zmian w metodach silnego uwierzytelniania klienta. Ma to na celu umożliwienie dostawcom zmian metod uwierzytelniania na zgodne z SCA oraz przestawienie handlowców na rozwiązania zgodne z SCA.

Dodatkowy czas na wprowadzenie zmian jest możliwy pod warunkiem, że dostawcy usług płatniczych ustanowili plan migracji, uzgodnili taki plan z krajowym organem nadzoru i zrealizują plan w trybie przyspieszonym. Aby zrealizować wspólny cel PSD2 polegający na osiągnięciu spójności w całej UE, EUNB jeszcze w tym roku poda terminy, przed upływem których wyżej wymienione podmioty będą musiały zakończyć realizację swoich planów migracji.

Więcej:

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował opinię dotyczącą elementów uwierzytelniania klientów zgodnie z PSD2

Konsultacje w sprawie metodologii ustalania średniego ważonego terminu zapadalności płatności wynikajacych z umowy w ramach transzy dla transakcji sekurytyzacji

31 lipca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) opublikował dokument konsultacyjny w sprawie metodologii ustalania średniego ważonego terminu zapadalności płatności wynikających z umowy w ramach transzy dla transakcji sekurytyzacji (*Draft Guidelines on the determination of the weighted average maturity (WAM) of the contractual payments due under the tranche*).

W ramach wytycznych przedstawiono wymogi dla poszczególnych modeli wewnętrznych (SEC-IRBA; securitisation – internal rating based approach) stosowanych w odniesieniu do sekurytyzacji oraz uproszczone podejście oparte na zewnętrznym ratingu (SEC-ERBA, securitisation - external rating based approach) do obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z CRR przez mniejsze podmioty.

Konsultacje będą trwały do 31 października br.

Więcej:

Projekt wytycznych w sprawie metodologii ustalania średniego ważonego terminu zapadalności płatności wynikających z umowy w ramach transzy w transakcjach sekurytyzacji

Finalny projekt zmian wykonawczych standardów technicznych dotyczących sprawozdawczości nadzorczej

Na stronie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) opublikowano w dniu 28 maja 2019 r. finalny projekt zmian wykonawczych standardów technicznych dotyczących sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Wprowadzone zmiany mają na celu dostosowanie obowiązujących standardów technicznych do zmian regulacyjnych obejmujących:

- zmiany w sprawozdawczości COREP dotyczące sekurytyzacji;
- zmiany w zakresie płynności;
- wyjaśnienia oraz techniczne zmiany dotyczące sprawozdawczości COREP oraz raportowania dodatkowych miar płynności.

Zmiany wejdą w życie wraz ze zmianami wykonawczych standardów technicznych (ITS) obejmujących pakiet FINREP (finalny projekt ma zostać przekazany do konsultacji publicznych 28 sierpnia br.).

Zmiany w zakresie FINREP obejmują przede wszystkim poprawę wymogów sprawozdawczych w zakresie ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania (NPE, *non-performing exposures*) w celu zwiększenia możliwości analizy tego segmentu ekspozycji przez organy nadzoru. Bardziej szczegółowy zakres informacji będzie wymagany od instytucji których wskaźnik NPE przekracza 5%.

Planowany termin wdrożenia pakietu opisanych wyżej zmian (COREP, FINREP) to trzeci kwartał 2019 r.

Więcej:

COREP

FINREP

Propozycja metodyki przeprowadzenia ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych

Na stronie EBA opublikowano w celu konsultacji w dniu 25 czerwca br. propozycję metodyki przeprowadzenia ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych

Metodyka zostanie wykorzystana w zaplanowanych na 2020 rok ogólnoeuropejskich testach warunków skrajnych, które zgodnie z obecnymi informacjami mają zostać przeprowadzone na najwyższym poziomie konsolidacji i obejmą 50 banków (w tym 38 ze strefy euro) reprezentującym ok. 70% sektora bankowego UE. Ćwiczeniem mają zostać objęte wszystkie rodzaje ryzyka. Z polskiego sektora bankowego na liście instytucji objętych ćwiczeniem znalazły się Bank Polska Kasa Opieki S.A. oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

Więcej:

Projekt metodyki TWS

Sprawozdanie z prac EUNB w zakresie zwiększenia wiarygodności modeli IRB

W dniu 9 lipca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) opublikował sprawozdanie z postępu prac w zakresie przeglądu podejścia do metody wewnętrznych ratingów w zakresie ryzyka kredytowego (*Progress report on the IRB roadmap*). Prace prowadzone w ramach „Mapy drogowej IRB" uzgodnione w lutym 2016 r. miały na celu przywrócenie zaufania do stosowanych przez banki modeli wewnętrznych (IRB) poprzez zwiększenie wiarygodności i porównywalności wewnętrznych oszacowań ryzyka i wymogów w zakresie funduszy własnych banków w UE, a także poprawę przejrzystości modeli i ich wyników.

Prace przewidziano w trzech obszarach:

- przegląd uregulowań dotyczących metody IRB;
- zapewnienie spójnego podejścia nadzorczego;
- zwiększenie przejrzystości i porównywalności poprzez wprowadzenie jednolitych szablonów raportowania.

W sprawozdaniu poinformowano o zakończeniu prac w obszarze przeglądu uregulowań dotyczących metody IRB oraz zrealizowaniu istotnej części działań w zakresie zapewnienia spójności nadzoru poprzez ćwiczenia porównawcze (*EBA benchmark exercises*).

W szczególności EBA podkreśliła zakończenie prac nad wytycznymi i standardami związanymi z IRB (metodologią oceny wniosków IRB, definicją default, oceną parametrów ryzyka stosowanych w metodzie IRB oraz w zakresie sposobu traktowania ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania, a także w zakresie metod zabezpieczania ryzyka kredytowego).

Poza sfinalizowaniem wytycznych w zakresie metod zabezpieczania ryzyka kredytowego (*Guidelines on CRM under AIRB approach*) EUNB nie zamierza dokonywać dalszych zmian już określonych wytycznych i planuje koncentrować dalsze prace na monitorowaniu i ocenie wdrożenia wytycznych w zakresie IRB przez instytucje.

Więcej:

Sprawozdanie z prac EUNB w zakresie zwiększenia wiarygodności modeli IRB

Europejskie Urzędy Nadzoru publikują zalecenia dotyczące nadzoru nad detalicznymi usługami finansowymi świadczonymi transgranicznie

7 lipca 2019 r. Europejskie Urzędy Nadzoru (EBA, ESMA i EIOPA) opublikowały raport na temat transgranicznego nadzoru nad detalicznymi usługami finansowymi. W raporcie określono główne problemy, z którymi zmagają się krajowe organy nadzoru w toku sprawowania nadzoru nad instytucjami finansowymi świadczącymi transgranicznie detaliczne usługi finansowe na terenie Unii Europejskiej w kontekście pogłębienia jednolitego rynku usług finansowych w UE oraz cyfryzacji usług finansowych. W sprawozdaniu opisano również główne dyrektywy i rozporządzenia, które zostały poddane przeglądowi przez Europejskie Urzędy Nadzoru.

Problemy analizowano w trzech kategoriach:

- kwestie instytucjonalne i organizacyjne, związane przede wszystkim z podziałem obowiązków pomiędzy macierzyste i przyjmujące państwa członkowskie, realizowaniem procedur paszportowych oraz wymianą informacji;
- nadzór i egzekwowanie przepisów, w tym ryzyko koncentracji zasobów nadzorczych danego kraju członkowskiego na instytucjach, które stanowią największe ryzyko na ich terytorium, podczas gdy działalność instytucji finansowej prowadzona jest wyłącznie lub prawie wyłącznie na zasadzie swobody świadczenia usług poza jurysdykcją macierzystą (inne zidentyfikowane problemy dotyczyły również wykorzystywania stron trzecich przez instytucje finansowe w przyjmujących państwach członkowskich oraz agresywny i wprowadzający w błąd transgraniczny marketing złożonych produktów finansowych kierowanych do klientów detalicznych);
- luki prawne i arbitraż, które wynikają z niewystarczającej harmonizacji i / lub jasności niektórych przepisów UE.

Raport zawiera postulaty skierowane do Komisji Europejskiej, Rady i Parlamentu, dotyczące zmiany istniejącego lub opracowanie nowego ustawodawstwa w celu wspierania jednolitego rynku, w tym m.in. wzmocnienie harmonizacji przepisów poziomu 1, zdefiniowanie pojęcia transgranicznego świadczenia usług finansowych za pomocą środków cyfrowych i określenie kiedy te usługi wymagają paszportyzacji, wprowadzenie przepisów regulujących marketing i sprzedaż usług i produktów (zwłaszcza w sektorze bankowym), doprecyzowanie podziału obowiązków między macierzystymi i przyjmującymi władzami nadzorczymi w odniesieniu do ochrony konsumentów, rozszerzenia czynności paszportowych również o element monitoringu, a w stosownych przypadkach rozszerzenie uprawnień nadzorczych w przypadku znacznych odchyleń od początkowego biznesplanu, w tym cofnięcia przyznanego zezwolenia, jeżeli odpowiednie usługi i działania nie są świadczone przez określony czas.

W raporcie wymieniono również zalecenia skierowane do właściwych organów krajowych mające na celu zacieśnienie współpracy między nimi w obszarze nadzoru nad detalicznymi usługami finansowymi świadczonymi transgranicznie.

Więcej:

Raport na temat transgranicznego nadzoru detalicznych usług finansowych

ESMA (European Securities and Markets Authority)

ESMA przeprowadziła konsultacje dotyczące zmiany głównych indeksów pod rozporządzeniem CRR

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował dnia 24 maja 2019 r. dokument konsultacyjny proponujący zmiany dotyczące głównych indeksów zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wymogów kapitałowych (CRR). ESMA uważa, że konieczne jest wprowadzenie zmian do wykonawczego standardu technicznego (ITS), aby zapewnić, że najbardziej aktualny wykaz głównych indeksów zostanie włączony do tekstu legislacyjnego.

ITS 2016/1646 określa kryteria identyfikacji głównych indeksów do celów CRR. Ponieważ nie ma procedury ustawodawczej innej niż zmiana ITS, ESMA proponuje aktualizację tekstu legislacyjnego w celu uwzględnienia odpowiednich zmian w wykazie głównych indeksów od czasu publikacji pierwotnego ITS. ESMA, aby zidentyfikować główne indeksy, proponuje zastosowanie nowej metodologii, którą można jednorodnie zastosować do indeksów UE i spoza UE. Zgodnie z tą nową metodologią indeks kwalifikuje się jako indeks główny, jeśli przejdzie jeden z dwóch testów określonych w konsultacji:

- Pierwszy test ma na celu uchwycenie indeksów składających się głównie ze średnich i dużych spółek akcyjnych;
- Drugi test ma na celu zapewnienie, że indeksy składające się głównie z akcji o małej kapitalizacji również kwalifikują się do włączenia do wykazu głównych indeksów, o ile wszystkie składniki indeksu są wystarczająco płynne.

Termin udzielenia odpowiedzi na dokument konsultacyjny upłynął 5 lipca 2019 r. Na podstawie odpowiedzi otrzymanych na dokument konsultacyjny ESMA sfinalizuje projekt ITS zmieniający ITS 2016/1646 i przedłoży Komisji Europejskiej sprawozdanie końcowe do zatwierdzenia.

Więcej:

Treść dokumentu konsultacyjnego

ESMA rozpoczyna udostępnianie zaktualizowanych rocznych obliczeń dotyczących przejrzystości instrumentów kapitałowych

Dnia 21 czerwca 2019 r. ESMA rozpoczęła udostępnianie zaktualizowanych rocznych obliczeń dotyczących przejrzystości instrumentów kapitałowych i podobnych. Obliczenia te obejmują:

- Ocenę płynności zgodnie z art. 1–5 CDR 2017/567;
- Określenie najbardziej odpowiedniego rynku pod względem płynności zgodnie z art. 4 CDR 2017/587 (RTS 1);
- Określenie średniego dziennego obrotu istotnego dla ustalenia progów „dużej skali" przedtransakcyjnej i potransakcyjnej;
- Określenie średniej wartości transakcji i powiązanej standardowej wielkości rynku;
- Określenie średniej dziennej liczby transakcji na najbardziej właściwym rynku pod względem płynności istotnej dla ustalenia wielkości zmiany ceny zgodnie z art. 49 MiFID II.

Więcej:

Equity Transparency Calculation Results

Non-Equity Transparency Calculation Results

Wymogi przejrzystości przedtransakcyjnej dla towarowych instrumentów pochodnych

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował dnia 3 czerwca 2019 r. instruktaż nadzorczy w celu zapewnienia zgodności z wymogami przejrzystości przedtransakcyjnej MiFIR dla towarowych instrumentów pochodnych.

Instruktaż ma na celu zwiększenie konwergencji praktyk nadzorczych między właściwymi organami krajowymi w zakresie wdrażania wymogów oraz zapewnienie wspólnego harmonogramu egzekwowania systemu przejrzystości przedtransakcyjnej dla towarowych instrumentów pochodnych, w celu zapewnienia równych warunków dla handlu na obszarze Unii Europejskiej.

ESMA wyjaśnia, że właściwe organy krajowe powinny dopilnować, aby systemy obrotu nie prowadziły funkcji handlowych, które umożliwiają sformalizowanie transakcji negocjowanych w przypadku braku zgodnego z nimi zwolnienia.

Aby osiągnąć ten cel ustalono następujący trzyetapowy harmonogram:

- Właściwe organy krajowe powinny gromadzić informacje na temat planów każdego odpowiedniego systemu obrotu, aby spełnić wymogi przejrzystości przedtransakcyjnej, a ESMA powinna ocenić te plany. Etap ten został zakończony w pierwszej połowie 2019 r.;
- Właściwe organy krajowe powinny dopilnować, aby odpowiednie systemy obrotu działały zgodnie z obowiązującym zwolnieniem przedtransakcyjnym lub działały zgodnie z przejrzystością przedtransakcyjną. Ten etap powinien zostać zakończony do końca 2019 r.;
- W przypadku niezgodności właściwe organy krajowe powinny podjąć środki nadzorcze od 1 stycznia 2020 r.

ESMA będzie ściśle współpracować z właściwymi organami krajowymi i będzie regularnie monitorować stosowanie się do instruktażu nadzorczego. W szczególności ESMA dokona przeglądu postępów i środków podjętych sześć miesięcy po rozpoczęciu trzeciego etapu.

Więcej:
Treść instruktażu ESMA

Konsultacje w zakresie limitów i zarządzania pozycją w towarowych instrumentach pochodnych

W dniu 24 maja 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował zaproszenie do zgłaszania uwag na temat limitów pozycji i zarządzania pozycją w towarowych instrumentach pochodnych.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 MiFID II Komisja Europejska, po konsultacji z ESMA, powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej do 3 marca 2020r. sprawozdanie dotyczące wpływu zastosowania limitów pozycji i zarządzania pozycją na płynność, nadużycia na rynku i warunki rozliczeń na rynkach towarowych instrumentów pochodnych. Wezwanie ESMA do zgłaszania uwag jest pierwszym krokiem do wypełnienia mandatu Komisji.

Zaproszenie do zgłaszania uwag ma na celu uzyskanie opinii zainteresowanych stron na temat wpływu limitów pozycji i kontroli zarządzania pozycją na rynku towarowych instrumentów pochodnych. W sekcji 3 zaproszenia do składania uwag, przedstawiono podsumowanie systemu limitów pozycji w ramach MiFID II oraz opinie na temat potencjalnego wpływu limitów pozycji na płynność, nadużycia na rynku i warunki rozliczeń na rynkach towarowych instrumentów pochodnych. W sekcji 4 omówiono wpływ kontroli zarządzania pozycją na rynek instrumentów pochodnych, a w sekcji 5 przedstawiono potencjalne ulepszenia istniejących przepisów.

Termin odpowiedzi na wezwanie do przedstawienia uwag upłynął 5 lipca 2019 r. ESMA planuje skonsultować draft swojego raportu na temat limitów i zarządzania pozycją w towarowych instrumentach pochodnych z Komisją Europejską w ostatnim kwartale 2019 r. Ostateczny raport ma powstać do końca marca 2020 r.

Więcej:

Zaproszenie ESMA do zgłaszania uwag w zakresie limitów i zarządzania pozycją w towarowych instrumentach pochodnych

ESMA aktualizuje opinię na temat obliczania wielkości rynku towarowych instrumentów pochodnych

W dniu 27 maja 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował zaktualizowaną opinię na temat obliczania wielkości rynku towarowych instrumentów pochodnych i uprawnień do emisji na rok 2018.

Obliczenie całkowitej aktywności handlowej na rynku jest konieczne do ustalenia udziału każdego z uczestników rynku w całkowitej działalności handlowej, która ostatecznie określa, czy nie przekraczają progów działalności pomocniczej. Przekroczenie tych wartości skutkowałoby koniecznością złożenia wniosku o autoryzację działalności jako firma inwestycyjna.

Więcej:

Zaktualizowana opinia ESMA na temat obliczania wielkości rynku towarowych instrumentów pochodnych

Konsultacje w zakresie wprowadzenia nowej kategorii dla centralnych kontrahentów z krajów trzecich (TC-CCP) oraz spełniania odpowiednich wymogów regulacyjnych i opłat ponoszonych przez TC-CCP

Dnia 28 maja 2019 r. ESMA opublikowała trzy dokumenty konsultacyjne dotyczące centralnych kontrahentów z krajów trzecich, w których opisuje:

- Wprowadzenie nowej kategorii dla TC-CCP oraz określa różne możliwe wskaźniki wykorzystane dla kryteriów, które ESMA musi wziąć pod uwagę przy ocenie kontrahenta centralnego z państwa trzeciego oraz zapewnienie wglądu w to, jakie informacje ESMA może analizować w celu ustalenia systemowego znaczenia centralnych kontrahentów z państw trzecich;
- Procedurę oceny spełniania odpowiednich wymogów regulacyjnych, według której krajowe systemy regulacyjne kontrahentów centralnych z państw trzecich (ważne z systemowego punktu widzenia) uznaje się za spełniające wymogi EMIR oraz jakie minimalne elementy należy wziąć pod uwagę w tej ocenie, a także jakie są warunki do jej przeprowadzenia;
- Podejście ESMA do opłat obowiązujących TC-CCP oraz główne działania nadzorcze, które musi przeprowadzić ESMA i koszty tego nadzoru.

Okres konsultacji dla wszystkich trzech dokumentów zakończył się 29 lipca 2019r. ESMA przedstawi swoje porady techniczne dla Komisji Europejskiej po publikacji EMIR 2.2 w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Więcej:

Dokument konsultacyjny w sprawie wprowadzenia nowej kategorii TC-CCP

Dokument konsultacyjny w sprawie procedury oceny zgodności

Dokument konsultacyjny w sprawie opłat ponoszonych przez TC-CCP

Zmienione oświadczenie w sprawie zobowiązań w obrocie akcjami (STO) w przypadku bezumownego Brexitu

Dnia 29 maja 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował zmienione oświadczenie w sprawie wpływu Brexitu bez umowy na zobowiązania w obrocie akcjami (STO) wynikające z art. 23 rozporządzenia MiFIR. ESMA przeanalizowała wytyczne opublikowane w dniu 19 marca 2019 r., aby uwzględnić obawy wyrażone przez niektóre zainteresowane strony. Po dokładnym rozważeniu ESMA zdecydowała, że EU27 STO nie będą stosowane do czternastu akcji z brytyjskim międzynarodowym numerem identyfikacyjnym papierów wartościowych (ISIN) zawartych w poprzednich wytycznych.

Zastosowanie STO do akcji z innymi numerami ISIN powinno być nadal determinowane zgodnie z zasadami określonymi w poprzedniej instrukcji ESMA, opublikowanej 13 listopada 2017 r.

ESMA ma rozważyć, czy potrzebne będzie dokonanie rewizji ww. podejścia najpóźniej 12 miesięcy po terminie Brexitu bez umowy.

Więcej:

Zmienione oświadczenie ESMA w sprawie STO w przypadku Brexit bez umowy

Charakterystyka częstych aukcji wsadowych (FBA)

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował 11 czerwca 2019 r. raport końcowy na temat częstych aukcji wsadowych (FBA). ESMA zidentyfikowała cztery główne cechy systemów handlu FBA:

- ograniczona przejrzystość przedtransakcyjna;
- krótki czas trwania aukcji;
- ustalenie ceny w ramach najlepszych ofert kupna i sprzedaży;
- funkcja samodopasowania.

Raport końcowy przedstawia ocenę ESMA dotyczącą czterech głównych cech systemów transakcyjnych FBA. ESMA zamierza w dalszej przyszłości skoncentrować się na przejrzystości przedtransakcyjnej i procesie ustalania cen FBA i przedstawić dla nich kolejne rekomendacje.

Więcej:

Raport ESMA na temat FBA

Konsultacje w zakresie wymogów funkcji zgodności pod MiFID II

W dniu 15 lipca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował dokument konsultacyjny zawierający projekt wytycznych dotyczących aspektów wymagań funkcji zgodności na mocy MiFID II.

Celem projektu jest zwiększenie przejrzystości i promowanie konwergencji we wdrażaniu niektórych aspektów rozszerzonych wymagań funkcji zgodności wprowadzonych w MiFID II i zastąpienia istniejących wytycznych ESMA w tym temacie wydanych w 2012 r.

Dokument konsultacyjny opiera się na wytycznych ESMA z 2012 roku, biorąc pod uwagę rozszerzoną rolę funkcji zgodności wprowadzoną na mocy MiFID II oraz wyniki działań nadzorczych prowadzonych przez właściwe organy krajowe (NCAs) w zakresie stosowania funkcji zgodności.

Odpowiedzi na konsultacje należy przedłożyć do 15 października 2019 r. ESMA rozważy informacje zwrotne otrzymane w czwartym kwartale 2019 r. Publikacje raportu końcowego i wytyczne planowane są na drugi kwartał 2020 r.

Więcej:

Dokument konsultacyjny w zakresie wymogów funkcji zgodności pod MiFID II

ESMA publikuje otrzymane odpowiedzi w ramach konsultacji EMIR 2.2

Dnia 31 lipca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji dotyczących wprowadzenia nowej kategorii dla centralnych kontrahentów z krajów trzecich (TC-CCP), spełniania odpowiednich wymogów regulacyjnych i opłat ponoszonych przez TC-CCP.

Więcej:

Zbiór odpowiedzi w zakresie wprowadzenie nowej kategorii dla centralnych kontrahentów

Zbiór odpowiedzi w zakresie procedury oceny spełniania wymogów regulacyjnych przez TC-CCP

Zbiór odpowiedzi w zakresie opłat ponoszonych przez TC-CCP

ESMA publikuje pismo przesłane do Komisji Europejskiej w sprawie interpretacji wyłączenia pozycji zabezpieczających do obliczania progów rozliczeniowych

W dniu 14 czerwca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował pismo do Komisji Europejskiej z dnia 7 czerwca 2019 r. dotyczące obliczania średnich pozycji kontrahentów finansowych (FC) na koniec miesiąca w grupach niefinansowych zgodnie z EMIR, które służy do ustalenia, czy FC podlegają obowiązkowi rozliczania, gdy przekraczają progi rozliczeniowe.

W celu wykonania obliczeń pozycji w odniesieniu do progów rozliczeniowych, FC będzie musiał wziąć pod uwagę wszystkie kontrakty pozagiełdowe (OTC) zawarte przez ten FC lub zawarte przez inne podmioty w grupie, do której FC należy. Natomiast do celów obliczania pozycji w odniesieniu do progów rozliczeniowych kontrahent niefinansowy (NFC) będzie musiał wziąć pod uwagę tylko kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawarte przez ten NFC lub inne NFC w grupie, do której należy ten NFC, które nie są obiektywnie mierzalne jako zmniejszenie ryzyka bezpośrednio związanego z działalnością handlową lub finansowaniem przez skarb państwa (tj. zabezpieczaniem) NFC lub tej grupy.

W swoim piśmie ESMA sugeruje, że gdyby NFC mógł zastosować wyłączenie dla swoich pozycji zabezpieczających, FC w swojej grupie mogłyby również zastosować to samo wyłączenie pozycji zabezpieczających, biorąc pod uwagę pozycję NFC na poziomie grupy. ESMA wyraża również obawy, że wymaganie od FC uwzględnienia wszystkich pozycji NFC w swojej grupie, niezależnie od tego, czy zostały zawarte w celach zabezpieczających, czy nie, może mieć wpływ na zachowanie grup niefinansowych, tj. może zniechęcać grupy NFC do zawierania transakcji zabezpieczających, aby ich podmioty FC pozostały poniżej progów rozliczeniowych.

ESMA zwraca się do Komisji o wyjaśnienie właściwej interpretacji obowiązującego przepisu dotyczącego FC z NFC w swojej grupie.

Więcej:

List ESMA do Komisji Europejskiej

Konsultacje w sprawie ujawnień zgodnie z rozporządzeniem w sprawie prospektów emisyjnych

W dniu 12 lipca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował dokument konsultacyjny dotyczący ujawnień w ramach rozporządzenia w sprawie prospektów emisyjnych (*Prospectus Regulation*).

W dokumencie przedstawiono propozycje wymogów w zakresie ujawniania informacji zgodnie z rozporządzeniem w sprawie prospektów emisyjnych, dotyczących m.in. historycznych informacji finansowych emitenta, prognoz dotyczących zysków, sprawozdań z kapitału obrotowego oraz kapitalizacji i zadłużenia.

Celem wytycznych jest zapewnienie odpowiedniej jakości danych dostarczanych inwestorom przez emitentów oraz jednolitej interpretacji tych informacji przez uczestników rynku oraz właściwe organy krajowe.

Konsultacje zakończą się 4 października 2019 r.

Więcej:

Konsultacje w sprawie ujawnień zgodnie z rozporządzeniem w sprawie prospektów emisyjnych

Konsultacje ESMA dotyczące zjawiska wywierania presji na krótkoterminowe wyniki (short-term pressure)

W dniu 24 czerwca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował dokument konsultacyjny dotyczący zjawiska wywierania presji na krótkoterminowe wyniki w instytucjach rynku finansowego (short-term pressure) w kontekście negatywnego wpływu na zrównoważony wzrost np. poprzez przyjmowanie zbyt krótkiego horyzontu inwestycyjnego kosztem celów długoterminowych (tj. inwestycje w kapitał ludzki, stabilny rozwój przedsiębiorstwa).

Konsultacje trwały do 29 lipca 2019 r.

Więcej:

Konsultacje ESMA dotyczące zjawiska wywierania presji na krótkoterminowe wyniki

EURIBOR zgodny z rozporządzeniem w sprawie wskaźników referencyjnych (BMR)

Belgijski Urząd ds. Usług Finansowych i Rynków (FSMA) w dniu 2 lipca 2019 r. wydał autoryzację dla Europejskiego Instytutu Rynków Pieniężnych (European Money Markets Institute, EMMI) z siedzibą w Brukseli, jako administratora EURIBOR zgodnie z rozporządzeniem 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych (BMR).

EURIBOR jest obecnie uważany za zgodny z BMR i został dodany do rejestru wskaźników referencyjnych ESMA. Oznacza to, że podmioty nadzorowane przez Unię Europejską (UE) będą mogły korzystać z EURIBOR również po upływie odpowiedniego okresu przejściowego BMR.

Więcej:

Link do komunikatu ESMA

ESMA publikuje tłumaczenie Wytycznych dotyczących pozaistotnych wskaźników referencyjnych w rozumieniu rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych

19 czerwca 2019 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował polską wersję językową Wytycznych dotyczących pozaistotnych wskaźników referencyjnych w rozumieniu rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Wydane na podstawie rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (BMR) Wytyczne są skierowane do właściwych organów wyznaczonych na podstawie art. 40 rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, administratorów oraz podmiotów nadzorowanych przekazujących dane określonych w BMR i mają zastosowanie do opracowywania pozaistotnych wskaźników referencyjnych i przekazywania danych na ich potrzeby.

Wytyczne wejdą w życie po upływie dwóch miesięcy od daty ich publikacji na stronie internetowej ESMA we wszystkich językach urzędowych UE.

Więcej:

Wytyczne dotyczące pozaistotnych wskaźników referencyjnych w rozumieniu rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych

Świat

Rada Stabilności Finansowej (FSB, Financial Stability Board)

Rada Stabilności Finansowej rozpoczęła publiczne konsultacje w sprawie ujawnień związanych z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją

3 czerwca 2019 r. Rada Stabilności Finansowej opublikowała dwa dokumenty konsultacyjne w zakresie:

- ujawnień związanych z procesami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Public Disclosures on Resolution Planning and Resolvability*);
- bezpiecznej redukcji portfeli księgi handlowej oraz zaangażowania w instrumenty pochodne (*Solvent Wind-down of Derivatives and Trading Portfolios*).

Celem procesu konsultacji jest zapoznanie się z opiniami uczestników rynku w zakresie możliwości ulepszenia ogólnych oraz specyficznych dla danej instytucji ujawnień dotyczących planowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Dokument koncentruje się przede wszystkim na ujawnieniach globalnych banków o znaczeniu systemowym (G-SIB), jednak jak wskazuje FSB wiele z zaproponowanych rozwiązań może być również wartościowa dla krajowych banków o znaczeniu systemowym i innych podmiotów podlegających wymogowi przygotowywania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

W drugim dokumencie analizowane są potencjalne środki służące uporządkowanej likwidacji instrumentów pochodnych i portfeli handlowych globalnych banków o znaczeniu systemowym (G-SIB) oraz w celu poprawy przejrzystości ich planowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w tym zakresie.

Termin przesyłania uwag w ramach konsultacji upłynął 2 sierpnia 2019 r.

Więcej:

Konsultacje w zakresie ujawnień związanych z procesami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Konsultacje w zakresie bezpiecznej redukcji portfeli księgi handlowej oraz zaangażowania w instrumenty pochodne

Ocena wpływu reform regulacji finansowych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

W dniu 7 czerwca 2019 r. Rada Stabilności Finansowej (FSB) rozpoczęła przyjmowanie uwag i opinii w zakresie opracowania *Ocena wpływu reform regulacji finansowych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).* W ramach dokonanej analizy wpływu reform na finansowanie MŚP, bazującej na szerokim zakresie źródeł informacji, nie zidentyfikowano istotnych i utrzymujących się negatywnych skutków pokryzysowych reform regulacji finansowych. Konsultacje dotyczyły m.in.:

- obserwowanych trendów i czynników wpływających na finansowanie MŚP;
- siły wpływu czynników związanych z regulacjami finansowymi (reformy Bazylea III) w porównaniu do siły wpływu innych czynników;
- siły wpływu reform G20 na finansowanie MŚP;
- wpływu reform na zjawisko kredytowania MŚP za pośrednictwem innowacyjnych (alternatywnych) źródeł finansowania tj. platformy kredytowe FinTech.

Konsultacje zakończyły się 7 sierpnia br.

Więcej:

Ocena wpływu reform regulacji finansowych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

Jednodniowe stopy referencyjne wolne od ryzyka: Podręcznik użytkownika

4 czerwca 2019 r. Rada Stabilności Finansowej opublikowała podręcznik użytkownika w zakresie stóp referencyjnych *overnight* wolnych od ryzyka (*Overnight Risk-Free Rates: A User's Guide*).

Podręcznik zawiera szczegółowe informacje na temat sposobu obliczania stóp wolnych od ryzyka (*Risk-free rates*, RFR) oraz wyjaśnia, w jaki sposób jednodniowe stopy wolne od ryzyka można zastosować w produktach gotówkowych oraz wskazuje inne produkty, w których odpowiednie będzie zastosowanie tych stawek jako stopy referencyjnej.

W grupie stóp referencyjnych wolnych od ryzyka znajdują się m.in. SOFR (USD), SONIA (GBP), €STR (EUR) czy SARON (CHF). Głównym wyzwaniem w przypadku ww. stóp jest ich konwersja na dłuższe okresy na potrzeby zastosowania w produktach finansowych. Jak wskazuje FSB większość wypracowanych dotychczas rozwiązań bazuje bezpośrednio albo pośrednio na mechanizmie uśredniania stawki *overnight* (średnia arytmetyczna bądź średnia geometryczna), co istotnie przyczynia się do redukcji zmienności.

Kluczową przewagą jednodniowych stóp wolnych od ryzyka jest ich ścisłe powiązanie z realnymi transakcjami na aktywnych, płynnych rynkach bazowych, w przeciwieństwie do niektórych stóp referencyjnych budowanych na bazie transakcji terminowych na niezabezpieczonych rynkach międzybankowych i hurtowych, co może uczynić je podatnymi na manipulacje.

FSB zachęca do opracowywania i przyjmowania krótkoterminowych stóp wolnych od ryzyka wszędzie tam, gdzie jest to możliwe w celu zwiększenia stabilności finansowej.

Więcej:

Podręcznik użytkownika w zakresie stóp referencyjnych overnight wolnych od ryzyka

Komitet Bazylejski (BCBS, Basel Committee for Banking Supervision)

Raport z postępów we wdrażaniu reformy Bazylea III

7 maja 2019 r. Komitet Bazylejski opublikował szesnasty z kolei raport z postępów we wdrażaniu ram regulacyjnych Bazylei III w 28 jurysdykcjach (w tym odrębnie dla Unii Europejskiej), wg. stanu na koniec marca 2019 r. W raporcie uwzględniono zarówno część reformy Bazylei III opublikowaną w grudniu 2017 r., jak i ostateczne ramy dla ryzyka rynkowego opublikowane w styczniu 2019 r.

W porównaniu do ostatniego raportu (opublikowanego w październiku 2018 r.) nie zaszły istotne zmiany:

- 11 jurysdykcji wprowadziło w pełni zasady dotyczące wskaźnika stabilnego finansowania netto, które weszły w życie 1 stycznia 2018 r.;
- tylko w 8 krajach obowiązuje standard dużych ekspozycji, który wszedł w życie 1 stycznia 2019 r.;
- w dalszym ciągu obserwuje się ograniczony postęp we wdrażaniu wymogów kapitałowych dotyczących inwestycji kapitałowych, nowych zasad uwzględniania ryzyka kredytowego kontrahenta (SA-CCR) oraz wymogów w zakresie kapitału dla centralnych kontrahentów (CCP).

Znaczne opóźnienia występują w Stanach Zjednoczonych, które nie wprowadziły zasad dotyczących wymogów kapitałowych dla inwestycji kapitałowych, ram sekurytyzacji, wymogów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej (IRRBB), wskaźnika stabilnego finansowania netto (NSFR) oraz ujawnień w ramach III filara.

Na tym tle całkiem dobrze wypada obraz Unii Europejskiej, w której ostatnio przyjęty pakiet regulacji bankowych wdraża znaczną część reformy Bazylea III (jednak z opóźnieniem w stosunku do założonych na poziomie międzynarodowym terminów).

Wśród najbardziej zaawansowanych we wdrażaniu Bazylei III jurysdykcji znalazły się Szwajcaria oraz Japonia.

Więcej:

Raport Komitetu Bazylejskiego nt. postępów we wdrażaniu reform Bazylei III

Komitet Bazylejski zmienia podejście do sposobu uwzględniania instrumentów pochodnych rozliczanych na rzecz klientów w kalkulacji wskaźnika dźwigni

Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego opublikował w dniu 26 czerwca 2019 r. zmienione podejście do sposobu uwzględniania instrumentów pochodnych rozliczanych na rzecz klientów w kalkulacji wskaźnika dźwigni (*Leverage ratio treatment of client cleared derivatives*).

Publikacja zawiera rewizję podejścia do sposobu traktowania instrumentów pochodnych rozliczanych na rzecz klientów w kalkulacji wskaźnika dźwigni, w celu jego dostosowania do standardowego podejścia do pomiaru ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta (SA-CCR) stosowanego na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych.

Zmienione podejście pozwoli na uwzględnianie otrzymanych od klientów depozytów początkowych i zabezpieczających (gotówkowych oraz bezgotówkowych) w kosztach zastąpienia i potencjalnej przyszłej ekspozycji. Aby możliwe było takie kompensowanie, depozyty wnoszone przez klientów muszą być odpowiednio oddzielone od środków banku (zgodnie z wymogami obowiązującymi w danej jurysdykcji).

Zmienione podejście do rozliczanych na rzecz klientów instrumentów pochodnych powinno być uwzględniane w kalkulacji wskaźnika dźwigni od 1 stycznia 2022 r.

Więcej:
Treść publikacji BIS

Komitet Bazylejski oraz IOSCO przedłużają o rok implementację wymogów związanych z depozytem zabezpieczającym dla instrumentów pochodnych nie rozliczanych centralnie

Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego i Międzynarodowa Organizacja Komisji Papierów Wartościowych (IOSCO) raportują postęp, jaki poczyniono we wdrażaniu ram dotyczących wymogów depozytu zabezpieczającego w przypadku instrumentów pochodnych nie rozliczanych centralnie. W końcowej fazie wdrażania planuje się, aby początkowe wymagania dotyczące depozytu zabezpieczającego miały po raz pierwszy zastosowanie do dużej liczby podmiotów. W marcu 2019 r. Komitet Bazylejski i IOSCO opublikowały oświadczenie, w którym zauważają, że ramy nie określają wymogów dotyczących dokumentacji, depozytów ani wymogów operacyjnych, jeżeli początkowa kwota marży podmiotu objętego gwarancją nie przekracza progu początkowej marży 50 mln EUR.

Ponadto Komitet Bazylejski i IOSCO zgodziły się przedłużyć o rok ostateczne wdrożenie wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego. Dzięki temu przedłużeniu końcowa faza wdrażania odbędzie się 1 września 2021 r. Aby ułatwić to przedłużenie, Komitet Bazylejski i IOSCO wprowadzą również dodatkowy etap wdrażania, w którym od 1 września 2020 r. wymogami zostaną objęte podmioty z zagregowaną średnią kwotą nominalną (AANA) instrumentów pochodnych nie rozliczanych centralnie powyżej 50 mld EUR.

Komitet Bazylejski i IOSCO zgodziły się na przedłużony harmonogram w celu wspierania sprawnego i uporządkowanego wdrażania wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego, który jest spójny i zharmonizowany we wszystkich jurysdykcjach członkowskich i pomaga uniknąć fragmentacji rynku.

Zgodnie z mandatem Komitet Bazylejski i IOSCO będą nadal monitorować postępy we wdrażaniu, aby zapewnić spójne wdrażanie zasad we wszystkich produktach, jurysdykcjach i przez wszystkich uczestników rynku.

Więcej:
Treść publikacji BIS

Konsultacje IIA w sprawie aktualizacji modelu trzech linii obrony

W dniu 17 czerwca 2019 r. Instytut Audytorów Wewnętrznych (IIA) ogłosił konsultacje publiczne w zakresie aktualizacji modelu trzech linii obrony (Three Lines of Defense) w zakresie zarządzania ryzykiem i kontrolą.

Zmiany proponowane w ramach aktualizacji mają na celu modernizację i uelastycznienie modelu trzech linii obrony w celu jego dostosowania do wyzwań stojących przed współczesnymi organizacjami oraz eliminację zidentyfikowanych słabości, takich jak koncentracja na działaniach obronnych zamiast na proaktywnym podejściu do szans i zagrożeń czy wzmacnianie nieefektywnej fragmentaryzacji organizacyjnej.

Efektem aktualizacji jest stworzenie modelu dopasowanego do ww. celu, który jest wystarczająco elastyczny, aby zastosować go do szerokiej gamy modeli organizacyjnych i szybko zmieniającego się otoczenia. W tym celu niezbędne jest uwzględnienie w modelu dynamicznych procesów zarządzania, zarządzania ryzykiem i kontroli, z kluczową rolą koordynacji, współpracy i dostosowania.

Konsultacje będą trwały do 19 września 2019 r.

Więcej:

Link do dokumentu i procesu konsultacji IIA

Podsumowanie przeglądu stosowanych praktyk oraz metod w zakresie Filara II

W dniu 21 czerwca br. Komitet Bazylejski opublikował podsumowanie dokonanego przeglądu dotyczącego stosowanych praktyk oraz metod w zakresie Filara II.

Zgodnie z opisanymi wnioskami z przeprowadzonego badania, podejście do zarządzania ryzykiem w ramach Filara II mocno ewoluowało od momentu publikacji pierwszych wytycznych BIS w tym zakresie w 2009 roku, niemniej jednak kierunkowo działania podejmowane w poszczególnych państwach są zbieżne i wykorzystują podobne narzędzia takie jak np. stress testy. Ewentualne różnice pomiędzy poszczególnymi krajami wynikają z lokalnych potrzeb oraz specyfiki danego rynku. Z wniosków BIS wynika, iż nadzorcy dostosowują kryteria oceny do profilu, skali oraz otoczenia biznesowego i gospodarczego poszczególnych instytucji w realizowanych procesach przeglądu i oceny nadzorczej (SREP).

Więcej:

Raport z przeglądy praktyk drugofilarowych

Kontakty do autorów Alertu Regulacji Bankowych

Mariusz Śpiewak

Partner – Financial Sector Leader

mariusz.spiewak@pwc.com

Piotr Bednarski

Dyrektor

piotr.bednarski@pwc.com

Dorota Hutny

Starszy Konsultant

dorota.hutny@pwc.com

© 2019 PwC Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Wszystkie prawa zastrzeżone. W tym dokumencie nazwa "PwC" odnosi się do PwC Sp. z o.o., firmy wchodzącej w skład sieci PricewaterhouseCoopers International Limited, z których każda stanowi odrębny i niezależny podmiot prawny